

הפזרות כוחות

חוברת מספר 6
אוגוסט 2024

לא
מספיק
לשים
דיסקית

מטה המאבק - אקדמיה
אוגוסט 2024

בלי דחוקרטיה אין אקדמיה

הקדמה

העיוורים והפיל

כמה עיוורים ניגשו ומיששו פיל. אחד מישש את אחן הפיל וקרא "זה מפרש". אחר מישש את זנב הפיל וחרץ "זה חבל". השלישי מישש את חדקו של הפיל והכריז "זה צינור". האחרון מישש את צידו של הפיל וצעק לאחרים "זהו קיר". כל התיאורים נכונים אם מתעלמים מהמציאות בה, בין כל העיוורים, עומד בחצר פיל אמיתי.

בעיניים עצומות לרווחה ממששים ישראלים את המציאות. אחד ממשש את החוק שיאפשר מעצרים מנהליים לאזרחי ישראל אשר יופנה בתחילה נגד אזרחים מהחברה הערבית ובהמשך, בהתאם לנסיבות נגד מתנגדי משטר. "לא נורא" הוא קורא, "החוק הזה יאפשר מאבק בארגוני פשיעה. אין זה פיל" אחר בוחן מקרוב את הצעת החוק שבאה לאסור ממפגין להתקרב לשוטר בזמן מילוי תפקידו ולא מוצא בו פגם "זה לא פיל, זה חוק קטן שאפשר להבין". הרי מתוך כ 1600 מעצרים של מפגינים הוגשו רק שבעה כתבי אישום. זה דבר קטן, אין זה באמת פיל. אזרחית אחרת מצקצקת בלשונה מאחר ולבית המשפט העליון לא מונה נשיא כבר כמעט שנה שלמה. אבל זהו דבר פעוט, אין זה פיל. חבר הכנסת שמחה רוטמן מקדם שינוי בחוק שיקדם פוליטיזציה של מינוי נציב תלונות השופטים. "נו שויין, קורא אזרח אחר, אז תהייה פוליטיזציה קטנה של מערכת המשפט. אין זה באמת פיל". ראש ממשלה מסרב להקים ועדת חקירה ממלכתית לאירועי ה 7/10 וחותר לשנות את החוק כדי להקים ועדה ללא שיניים. אזרחי ישראל אפילו לא מגיבים לזה, ועדה כזו או ועדה אחרת, לא ממש משנה, זה לא פיל. מנכ"לית פוליטית ממונה לנהל ערוץ תקשורת המראה מעט התנגדות רפה למשטר ומיד מורידה מהאוויר תוכנית נשכנית. גם זה לא פיל. שר התקשורת מחליש את השידור הציבורי ומקדם את ערוץ 14. הכנסת מחוקקת חוק שיקבע את שליטת רבני הגזל בשוק הסלולר החרדי תוך מניעת מידע מהציבור. ברור שזה לא פיל. הממשלה עוקפת את הפקידות המקצועית, חותרת למינוי מקורבים ללא מכרז, מעקרת את המועצה הלאומית לביטחון תזונתי, חותרת למינוי של עוד נציב כנוע לשירות המדינה, מקיימת דיוני כאילו על התקציב ללא נוכחות השדרה המקצועית ועוד עוד. "אין זה פיל" ממשיכים לומר רבים מאזרחי ישראל בעודם עוצמים חזק את עיניהם. ראש ממשלה נושא נאום באנגלית משובחת ("וואו איזה נאום" מתלהבים עיוורי ישראל, "זה נאום, לא פיל") אבל מפקיר את החטופים, המפונים ותומך בשתיקה בחברי כנסת ושרים הפורצים לבסיס צבאי כדי לחבל בעבודת המשטרה הצבאית. הכנסת מקדמת חוק, לו אנו מקדישים חלק מחוברת זו, שיחייב אוניברסיטאות לפטר חברי סגל בגין "התבטאויות תומכות טרור" וחוק אחר שיחייב את האוניברסיטאות לעקוב ולמשטר סטודנטים בקמפוס. והציבור עוצם עיניו, סותם את אזניו, שוכב על הרצפה בתנוחה עוברית וצורח, "זה לא פיל, זה לא פיל".

כל פעולה או תהליך חקיקה אחד כזה בפני עצמו הוא נסבל לכאורה. כל פעולה כזו בפני עצמה היא לכאורה במסגרת הסמכות השלטונית של הקואליציה. אבל כשמחברים את כל הפעולות ביחד מתגלה הפיל הענק שבחדר. פיל פאשיסטי, דורסני וערל לב הממלא את כל חלל חיינו ושואב את כל החמצן מהחדר. אי אפשר להתייחס רק לפעולה אחת של השלטון. כל אחד מאיתנו צריך לפתוח את העיניים לרווחה, להסתכל על התמונה הכללית ולהבין שהכל קשור להכל. הפקרת החטופים קשורה להפקרת המפונים, שקשורה לחוקי המהפכה המשטרית שחזרו לכנסת ולפורעי חוק הפורצים לבסיס צבאי. זה פיל ממש גדול ועד שלא תפתחו את העיניים הוא ימשיך לרמוס אתכם.

בני דמוקרטיה אין אקדמיה

תוכן העניינים

45	סאלי עבד	3	הקדמה
47	עומר דנק	5	חברות קודמות
49	ד"ר רינה ענתי	7	חוק ההשתקה
51	ד"ר יוסי ביילין	24	ד"ר דפנה שפט
53	פרופ' יוסי לוי בלז	26	פרופ' אלישבע באומגרטן
55	איתן קרמר	28	פרופ' שלומית יובל גרינברג
57	לי הופמן אגיב	30	יוסי קוצ'יק
58	ד"ר אילן סמיש	32	גלעד גולן
60	סומיה בשיר	34	אבנר סטפק
61	אבי דבוש	36	ד"ר יואב גרובייס
63	שאול לוי	38	פרופ' דורון כהן
65	פרופ' מירב רוט	42	פרופ' רות שרץ-שובל
67	תודות	44	ד"ר עפרי דון טופילד

זוהי חוברת אינטראקטיבית. לחיצה בתוכן העניינים תוביל לעמוד המתאים.
ניתן לחזור אל עמוד התוכן מכל דף על ידי לחיצה על הבית הקטן עם מספר העמוד.

בלי דמוקרטיה אין אקדמיה

חברות קודמות

יצאנו לרחובות #4

יצאנו לרחובות #3

יצאנו לרחובות #2

Speak Out #1

יצאנו לרחובות #1

חזרנו לרחובות #5

חזרנו לרחובות #4

חזרנו לרחובות #3

חזרנו לרחובות #2

חזרנו לרחובות #1

יתקבלו בברכה חומרים חדשים לחברות הבאות, נאומים, דעות, שירים, ציורים ותצלומים.

דואל למשלוח: matehaacademia@gmail.com

תודה,

צוות העורכים

אלון קורנגרין, רונית ספר-כהן

את כל החברות ועוד ניתן למצוא גם בקישור זה

חוק ההשתקה

השתקתו של פרופ' ישראלי

פרופ' אלון קורנגרין | אוניברסיטת בר-אילן

פרופ' א. ישראלי התפלא מאוד לקבל הזמנה לפגישה עם רקטור האוניברסיטה שלו. שנים רבות שקד ישראלי בשקט על מחקרו שעסק בתנועות לאומניות במשרדו הקטן. מעולם לא השתתף בישיבות חשובות ולא ביקש לעצמו תפקידי ניהול. פגישותיו עם הרקטור היו ספורות ומוגבלות לאמירת שלום חולפת בטקסי סוף השנה. הוא לא היה בטוח אפילו מי הרקטור הנוכחי. מחר, חשב ישראלי, מה כבר רוצה ממני הרקטור? אולי סוף סוף מכירים בהישגי? אולי זכיתי בפרס?

כשנכנס פרופ' ישראלי ללשכת הרקטור קלט שמהו לא בסדר. בנוסף לרקטור חיכו לו סמנכ"ל משאבי האנוש, מר א. תקווה, והיועץ המשפטי של האוניברסיטה עו"ד י. שיפוטי.

"שלום פרופ' ישראלי, שב בבקשה." פתח ואמר הרקטור. "לצער, הזמנו אותך היום לשימוע לפני פיטורין."

"פיטורין?" צרח ישראלי, "אני פרופ' מן המניין באוניברסיטה וחוקר בה מעל שלושים שנה, יש לי קביעות. אתם לא יכולים לפטר אותי."

קולו היבש של עו"ד שיפוטי קטע את שטף צעקותיו של ישראלי. "לפי תיקון חוק המל"ג מ 2024 מוסד מוכר יפטר לאלתר מורה המתבטא או פועל באופן שיש בו תמיכה בארגון טרור; תמיכה במאבק מזוין או במעשה טרור של מדינת אויב, או של יחידים, נגד מדינת ישראל. בנוסף חייב יהיה המוסד לפטר חבר סגל אם שלל את קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. מאחר ובהתבטאויותך הציבוריות תמכת בארגון טרור ושללת את קיומה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית, אין לנו ברירה אלא לפטר אותך ללא פיצויי פיטורין."

הדם אזל מפניו של פרופ' ישראלי וקולו רעד "זו החלטה לא סבירה" גמגם.

בלי להרים את עיניו מהדפים שלפניו מלמל הרקטור בשקט "אתה זוכר שעילת הסבירות בוטלה בשנית ב 2024, נכון?"

"אני, אני, אני... אני אעתור לבג"ץ." ילל ישראלי.

"זה לא יעבוד" ענה לו מר תקווה, "מאז שיריב לוי הצליח ב 2024 לשנות את הרכב הועדה לבחירת שופטים, נעשתה בחירת השופטים פוליטית. הממשלות האחרונות דאגו למלא את שורות בג"ץ בשופטים מהצד הפוליטי שלהן."

דממה השתררה בחדר, פרופ' ישראלי העביר את מבטו מהרקטור (שאת שמו עדיין התאמץ לזכור) לעו"ד שיפוטי ומר תקווה, אבל כולם נמנעו ליצור איתו קשר עין.

"תבין ישראלי", אמר הרקטור בעצב, "אם לא נפטר אותך לאלתר יקוצץ תקציב האוניברסיטה."

"אבל, אבל, בסך הכל כתבתי מאמר הדין בתנועת "עוצמה יהודית" של איתמר בן-גביר. זה מאמר אקדמי טהור המציג השוואה בין התנועה הישראלית לתנועות לאומניות אחרות בעולם. התגובה של התקשורת למאמר הייתה מנופחת ולא מדויקת. אינני תומך של עוצמה יהודית, רק הצבעתי על

נקודות חיוביות לצד ביקורת נוקבת".

"אבל ידעת שממשלות המרכז-שמאל שעלו לאחר מלחמת 2024 הוציאו מהחוק את ארגונו של בן-גביר והגדירו אותו כארגון טרור" אמר עו"ד שיפוטי. "מעבר לכך, ידעת שממשלות השמאל-מרכז שעלו מאז נפל שלטון הימין ב 2025, ניצלו את החוקים שחוקקה ממשלת הימין הקיצונית כדי למלא את בית המשפט בשופטים ליברליים. אז למה התבטאת על נושא כזה רגיש? אתה יודע שכמה חברי סגל כבר איבדו את מקום עבודתם עקב התבטאות לא ראויה. בימינו, לחופש האקדמי יש גבולות ברורים."

"אתה מבין ישראלי", אמר הרקטור ברכות, "מי שמחוקק חוקים פופוליסטים לא צריך להתפלא כשחוקים אלו מופנים כלפיו. נורא קל לזהות חוקים כאלה, הם תמיד מחוקקים על ידי אנשים קצרי ראות, לטובת קבוצה קטנה בעם ולא לטובת כל הציבור. אנשים צרי אופקים אלו לא מבינים שחוקים כאלה יכולים להיות מופנים כנגדם ביום שהם עוברים לאופוזיציה."

בפנים אפורות כשק ולמרות ברכיו הרועדות, התרומם ישראלי מכיסאו, לחץ את ידיהם הלחות של הרקטור (שאת שמו כבר לא היה צריך לזכור), של עו"ד שיפוטי ומר תקווה ויצא לארח את מעט החפצים האישיים ממשרדו.

<https://www.dalap.org/> השתקתו-של-פרופ-ישראלי

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
אופיר כץ
יבגני סובה
זאב אלקין
יוסף טייב
מתן כהנא
לימור סון הר מלך
צבי ידידיה סוכות
יצחק פינדרוס

4684/25/פ

הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון – פיטורי סגל אקדמי בשל הסתה או תמיכה בטרור והפחתת תקציב), התשפ"ד–2024

1. הוספת סעיף 1א17. בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח–1958¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 17א יבוא:

"הפחתת תקציב 1א17. הוכח לוועדת המשנה לפיקוח ואכיפה של המועצה כי מוסד מוכר הפר את הוראות סעיף 25ז, תנקוט באמצעי אכיפה כנגדו, באישור המועצה והוועדה שהוסמכה לפי סעיף 17א, ובכלל זה, הפחתת הסכומים שיש להעבירם מתקציב המדינה לאותו מוסד לפי כל דין (להלן – הפחתת תקציב); ובלבד שניתנה למוסד הזדמנות להשמיע את טענותיו ולאחר ששקלה את השלכות הפחתה על המוסד."

2. אחרי סעיף 25טז לחוק העיקרי יבוא:

"פיטורין או 25ז. (א) הוכח למנהל מוסד מוכר כי איש סגל הפסקת התקשרות אקדמי המועסק על ידי המוסד או הפועל בתחומי

---

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

עם איש סגל אקדמי
 בשל הסתה או
 תמיכה בטרור או
 במאבק מזוין נגד
 מדינת ישראל

המוסד, ביצע את אחד מהמפורטים להלן, יפעל
 לפטרו או לסיים את ההתקשרות עמו, לפי העניין,
 ובלבד שקיבל דיווח מפורט מרשויות המשמעת של
 המוסד על ההליכים שנקטו על ידן וכן את עמדות
 היועץ המשפטי למוסד והיועץ המשפטי למועצה
 בעניין, ונתן לאיש הסגל הזדמנות להשמיע את
 טענותיו בפניו:

(1) הסתה לטרור;

(2) תמיכה בארגון טרור, במאבק מזוין
 או במעשה טרור של ארגון טרור, של מדינת
 אויב או של יחיד נגד מדינת ישראל.

(ב) פוטר איש סגל אקדמי לפי הוראות סעיף
 קטן (א), יהיה המוסד המוכר, על אף הוראות כל
 דין, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, פטור ממתן
 הודעה מוקדמת לפיטורים; איש הסגל האקדמי
 לא יהיה זכאי לפיצויי פיטורים לפי חוק פיצויי
 פיטורים, התשכ"ג-1963², זולת אם בית הדין
 האזורי לעבודה קבע אחרת."

ד ב ר י ה ס ב ר

מוסדות ההשכלה הגבוהה מהווים סמל ומוקד של ידע, קידמה ופתיחות רעיונית, והם שחקני מפתח
 בהובלת דעת הקהל והשיח הציבורי.

מדינת ישראל מתגאה בחופש ביטוי נרחב המאפשר למגוון רחב של דעות להישמע מעל כל במה. עם
 זאת, ימי המלחמה שאנו מצויים בהם מחייבים אותנו לדייק ולאזן את חופש הביטוי אל מול הצורך
 החיוני להגביל מעשים וביטויים המסיתים לטרור או התומכים בטרור או במאבק מזוין נגד מדינת
 ישראל.

לעתים וביתר שאת בתקופה האחרונה נראה כי איזון זה הופר, במקרים שבהם אנשי סגל והוראה
 במוסדות ההשכלה הגבוהה הביעו – במלים או במעשים – תמיכה והזדהות עם מעשי טרור, מבלי
 שניתנה לכך בכל המקרים התייחסות ראויה מצד המוסדות עצמם במסגרת מנגנוני המשמעת המופעלים
 על ידי המוסדות. בכך, ניתנת הלכה למעשה תעודת כשרות למעשים והתבטאויות אלו, על ידי מוסדות
 שרובם נתמכים על ידי המדינה.

בהתאם לעקרון הדמוקרטיה המתגוננת, יש להבטיח כי גם זירת ההשכלה הגבוהה תהיה נקייה

² ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.

מהתבטאויות ופעולות המסיתות ותומכות בטרור באשר הוא ובמאבק מזוין נגד מדינת ישראל. על כן, בהצעת חוק זו מוצע לקבוע כי מנהל מוסד יפעל לפטר איש סגל אקדמי המועסק על ידו או פועל בתחומי המוסד, אשר מביע תמיכה בארגון טרור, במאבק מזוין או במעשה טרור של מדינת אויב, או של יחידים, נגד מדינת ישראל או מסית לטרור וזאת לאחר בחינת היועץ המשפטי של המוסד ושל המועצה להשכלה גבוהה, לאחר קבלת דיווח מרשויות המשמעת של המוסד על ההליכים שנקטו, ולאחר שנתן לאיש הסגל הזדמנות להשמיע את טענותיו.

מוצע לקבוע כי פיטורים אלו לא יזכו את המפוטר בפיצויי פיטורים כמשמעותם בחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963, אלא אם כן בית הדין לעבודה קבע אחרת; זאת, הן על מנת למנוע מהמפוטר קבלת "פרס" על מעשיו, והן על מנת שלא להשית על המוסד המפטר עלויות נוספות. עוד מוצע לקבוע כי מוסד מוכר להשכלה גבוהה שפיטר איש סגל אקדמי כאמור יהיה פטור ממתן הודעה מוקדמת לפיטורים. לבסוף, על מנת להבטיח שהסעיפים הללו יקוימו במלואם, מוצע לקבוע כי ועדת המשנה לפיקוח ואכיפה של המועצה להשכלה גבוהה תהיה רשאית, באישור המל"ג והוות"ת, להפחית מתקציבי מוסד נתמך אשר יפר את הוראות סעיף זה, וכן תהיה רשאית לנקוט באמצעי אכיפה אחרים, לאחר שנתנה למוסד הזדמנות להשמיע טענותיו בעניין.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בסיוון התשפ"ד (24.06.2024)

נעה שפיגל, שירה קדרי-עובדיה

15:57

הכנסת אישרה בקריאה טרומית את הצעת החוק שתאפשר לפטר מרצים שהביעו "תמיכה בטרור"

הכנסת אישרה בקריאה טרומית הצעת חוק שהציע יו"ר הקואליציה אופיר כץ, ושמבקשת לאפשר למוסדות ולמועצה להשכלה גבוהה לפטר מרצים בעקבות אמירות פוליטיות שלהם, וזאת בלי שיקבלו את כלל זכויותיהם. לפי ההצעה, שחתומים עליה חברי כנסת מהאופוזיציה ומהקואליציה, יהיה אפשר לפטר מרצה שהביע "תמיכה בטרור", ולא לשלם לו פיצויי פיטורים. בדברי ההסבר להצעה נכתב כי בזמן האחרון "אנשי סגל והוראה במוסדות ההשכלה הגבוהה הביעו - במילים או במעשים - תמיכה והזדהות עם מעשי טרור, מבלי שניתנה לכך בכל המקרים התייחסות ראויה מצד המוסדות עצמם במסגרת מנגנוני המשמעת המופעלים על ידי המוסדות".

4 ביוני 2024

הודעה לעיתונות

22 נשיאי ונשיאות המכללות הציבוריות מתנגדים בתוקף להצעת החוק להגבלת חופש הביטוי במוסדות להשכלה גבוהה: "הניסיון להשחרת שמם הטוב של המוסדות האקדמיים מסוכן ויפגע קשות בעוצמתה ואיכותה של מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל"

חופש הביטוי, המחשבה, המחקר והיצירה האמנותית הם מיסודות המשטר הדמוקרטי. הנסיון להשחיר את שמם הטוב של המוסדות להשכלה גבוהה, לציירם כבתי גידול לתומכי טרור ולהופכם למרחבי ציד ורדיפה הוא נסיון מסוכן המבקש להחליש את המוסדות, להצר את חופש הביטוי וסופו שיפגע עמוקות בעוצמתה ואיכותה של מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל. המרחב האקדמי חייב להיות בית לדעות מגוונות, סותרות, מערערות ולעיתים אף קיצוניות ולא פופולאריות. אין דרך אחרת לפתח את המחקר, הידע והיצירה האנושית. בימים כואבים אלה, אנו מבינים את הכעס והתרעומת שעלולות לייצר אמירות של מי שמתבטאים באופן קיצוני וחריג, מכל הצדדים, אולם יש לזכור כי הסתה לטרור ותמיכה בארגון טרור הן עבירות פליליות במדינת ישראל. על הבירור, החקירה והטיפול בעבירות אלה אמונה מערכת אכיפת החוק. המוסדות להשכלה הגבוהה אינם אמורים לעסוק ברדיפה ובהגבלת חופש הביטוי ובוודאי שאינם אמורים להחליף את המשטרה והפרקליטות, לפטר לאלתר ללא כל בירור, להעניש ולשלול זכויות. אנו קוראים להסרה מיידית של ההצעה לתיקון חוק המועצה להשכלה גבוהה מסדר היום.

חתומים בזאת:

פרופ' יפעת ביטון, נשיאת המכללה האקדמית אחוה
 פרופ' ניסים בן דוד, נשיא המכללה האקדמית גליל מערבי
 פרופ' הרב יהודה ברנדס, נשיא המכללה האקדמית הרצוג
 פרופ' יצחק הרפז, נשיא המכללה האקדמית עמק יזרעאל
 פרופ' דרור ורמן, נשיא המכללה האקדמית ת"א יפו
 פרופ' יחזקאל טלר, נשיא המכללה האקדמית צפת
 פרופ' אדוארד יעקובוב, נשיא המכון הטכנולוגי חולון HIT
 פרופ' ציפי ליבמן, נשיאה סמינר הקיבוצים
 פרופ' חני לידור, נשיא המרכז האקדמי לוינסקי - וינגייט
 פרופ' עמי מויאל, נשיא אפקה המכללה האקדמית להנדסה ת"א
 פרופ' תמר רז נחום, נשיאה עזריאלי המכללה האקדמית להנדסה י-ם
 פרופ' חיים סוקניק, נשיא המרכז האקדמי לב
 פרופ' שרית סיון, נשיאה בראודה המכללה האקדמית להנדסה ברמיאל
 פרופ' ברטולד פרידלנדר, נשיא המכלל האקדמית הדסה
 פרופ' ניר קידר, נשיא המכללה האקדמית ספיר
 פרופ' אביעד קליינברג, נשיא המרכז האקדמי רופין
 פרופ' מיכאל קלינגהופר, נשיא האקדמיה למוסיקה ומחול י-ם
 פרופ' שיזף רפאלי, נשיא שנקר. הנדסה. עיצוב. אמנות
 פרופ' עדי שטרן, נשיא בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב י-ם
 פרופ' אברהם שיצר, נשיא המכללה האקדמית כנרת
 פרופ' אליעזר שלו, נשיא המכללה האקדמית תל חי
 פרופ' יולי תמיר, נשיאה המכללה האקדמית בית ברל

8.6.24

סיכון לפגיעה אנושה בעצמאות האקדמיה

חברות וחברי סגל אקדמי ומנהלי, תלמידות ותלמידים, בעיצומה של מלחמה קשה, כאשר האקדמיה בישראל מתמודדת יום יום, שעה שעה, עם תנועת החרם העולמית ההולכת ומתעצמת, מכריזים עלינו מלחמה מבית.

לפני ימים אחדים הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק, ביוזמתם של ראשי התאחדות הסטודנטים והסטודנטיות הארצית ויו"ר הקואליציה, שאם תהפוך לחוק תפגע אנושות בעצמאותה של האקדמיה הישראלית ובחופש האקדמי של חבריה וחברותיה. על פי הצעת החוק יחויבו מוסדות אקדמיים לפטר מיידית מרצה המתבטא או פועל באופן שיש בו משום "שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית", או "הסתה לטרור; תמיכה בארגון טרור; תמיכה במאבק מזוין או במעשה טרור של מדינת אויב, או של יחידים, נגד מדינת ישראל". על פי הצעת החוק מי שפוטר לא יהיה זכאי לפיצויי פיטורין. זאת ועוד, מוסד שלא יפטר מרצה כמתחייב בהצעת החוק, ירגיש את נחת זרועה של המועצה להשכלה גבוהה, הנשלטת לא אחת על ידי שר החינוך, שתקצף מתקציבו. היועץ המשפטי של המועצה להשכלה הגבוהה אמור לבחון את המקרה בטרם פיטורים, אך ספק אם יוכל למנוע אותם אם זה יהיה רצונו של השר.

לשמחתי, אגודת הסטודנטים והסטודנטיות של אוניברסיטת תל אביב, ואגודות סטודנטים וסטודנטיות נוספות בעקבותיה, התנערו מיוזמת החקיקה, וועד ראשי האוניברסיטאות וועד ראשי המכללות גינו אותה בחריפות.

קריאה מהירה של הצעת החוק עלולה ליצור את הרושם שהיא אינה נוראה כל כך. זאת מכיוון שמרבית ההתנהגויות המפורטות בה הן ממילא עבירות על פי החוק במדינת ישראל, ולכאורה אין רע בכך שהאוניברסיטאות יטילו עונשים על מי שעבר על החוק. התשובה לכך היא שאם הצעת החוק תהיה לחוק, יחויבו המוסדות האקדמיים בישראל לשמש גופי התחקות, בילוש, שיטור ואכיפה, שעה שתפקיד זה מוטל, במדינה דמוקרטית, על המשטרה, הפרקליטות, בתי המשפט ושירות בתי הסוהר. בקמפוסים תיווצר אווירת מקרתיזם, כאשר סטודנטים יקליטו את מוריהם כדי לדלות מדבריהם משפט או מילה שעלולים להתפרש כהסתה לטרור, ו"לשינוי" עליהם לרשויות האוניברסיטה. המוסדות האקדמיים יאלצו לחקור כל תלונה, כאילו היו המשטרה או השב"כ, ולפטר מרצים מיידית (כך מחייבת הצעת החוק) שהרי אם לא יעשו כן יקוצץ תקציבם.

עקב זאת מרצים יחששו לומר דברים השנויים במחלוקת ציבורית אפילו אם לפי הדין מותר להם לומר אותם, וזאת בשל החשש שדבריהם לא יובנו כראוי, או יפורשו באופן מגמתי על ידי שר החינוך, ויביאו לפיטוריהם. אף אמירה כלשהי כנגד "קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית", תחייב פיטוריו של מרצה. כיום אמירה כזו מותרת והיא חלק ממרחב שיח לגיטימי במדינה דמוקרטית. לפי הצעת החוק, מי שיטען למשל, בעד פתרון של מדינה דו-לאומית לסכסוך הישראלי-פלסטיני עלול לאבד את משרתו באוניברסיטה, שהרי הוא טוען כנגד אופיה היהודי של המדינה. תלמידינו יחשפו ל"אמת אחת", על כל המשתמע מכך.

חשבו נא לרגע על תרחיש הבלהות שעלול לבוא עלינו אם הצעת החוק תהיה לחוק. מרצה מביע עמדה על פיה מדינת ישראל אינה נזהרת די הצורך מפני פגיעה באזרחים לא מעורבים בעזה. מרצה טוענת נגד המהפכה החוקתית שמקדמת הממשלה, ומרצה אחרת טוענת לעומתה שהממשלה היא שצריכה למנות את שופטי בית המשפט העליון.

מרצה טוען שיש להחיל את ההלכה היהודית במרחבי חיים שונים, גם אם תפגע באופיה הדמוקרטי של המדינה. התבטאויות כאלו יכולות להתרחש היום בכתות הלימוד כל עוד הדברים רלבנטים לנושא השיעור, או במרחב הציבורי. על פי הצעת החוק, בכל המקרים הללו יהיו המרצים נתונים לאיום של פיטורים ורבים מהם יירתעו מלהתבטא. בחלקם (אך לא בכולם, מסיבות מובנות) אני צופה שיחת טלפון משר החינוך ה"מצווה" עלי לפטר את המרצה. מובן שאנסה לשכנע את השר שמקרים אלו אינם מהווים הפרה של החוק. אך שר החינוך לא בהכרח ישתכנע. סרובי לפטר את המרצים יביא לקיצוץ מידי, נניח של 50 מיליון ₪, מתקציב האוניברסיטה. פניה לבית המשפט לא בהכרח תועיל, במיוחד כי הדיון עלול להיות ארוך ולהימשך על פני שנים. לכן, תוך זמן קצר יהיה עלי ועל חברי להנהלת האוניברסיטה להחליט האם אנחנו מפטרים מרצים ומרצות שהביעו דעות לגיטימיות לחלוטין בכל מדינה דמוקרטית ומביאים את האוניברסיטה לכדי פשיטת רגל ערכית, או מסרבים לעשות זאת ומביאים את האוניברסיטה לכדי פשיטת רגל כלכלית.

אם הצעת החוק תהפוך לחוק האקדמיה הישראלית לא תהיה שונה מזו הקיימת במדינות טוטליטריות, שבהן האוניברסיטאות מהוות שופר של השלטון וכלי בידיו לבסס את כוחו. בהקשרים שונים לא ניתן יהיה עוד לפתח אצל תלמידינו חשיבה ביקורתית, והמחקר האקדמי בתחומים רבים יהיה חסר ערך. אני קורא בזאת לכל מי שחרד לאופיה הדמוקרטי של מדינת ישראל לא לאפשר לכוחות רעים להשתלט על האקדמיה, להסיר את הצעת החוק מסדר יומה של הכנסת, ולא לתת יד להסתה פרועה וזדונית כנגד האקדמיה הישראלית, המדענים והמדעניות, החוקרים והחוקרות.

בתקווה לימים טובים יותר,

אריאל פורת

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות

The Coordinating Council of the Faculty Associations

11 יולי 2024

חברות וחברים,

לאחר שועדת השרים לחקיקה של הכנסת העבירה הלאה את "הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה [תיקון - פיטורי סגל אקדמי בשל הסתה או תמיכה בטרור והפחתת תקציב], התשפ"ד-2024", ההצעה אושרה אתמול בקריאה טרומית בכנסת, ברוב של 60 בעד, לעומת 36 נגד. החוק המוצע מהווה פגיעה קיצונית בזכויות עובדים בסיסיות של הסגל האקדמי, ובעצמאות המוסדות האקדמיים, וארגוני הסגל, כמו גם הנהלות האוניברסיטאות, מתנגדים לו התנגדות חריפה, ונחויים להיאבק בו.

בתגובה לאישור הצעת החוק בקריאה הטרומית, ארגוני הסגל באוניברסיטה העברית, אוניברסיטת תל אביב, אוניברסיטת חיפה, אוניברסיטת בן-גוריון, ומכון ויצמן הכריזו היום על סכסוך עבודה (הטכניון ובר-אילן בהליכים לקראת הכרזה על סכסוך עבודה).

העילות לסכסוך העבודה הן:

1. חשש מפגיעה בתנאי העסקתם ובזכויותיהם של חברות וחברי הסגל האקדמי הבכיר עקב קידום הצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון – פיטורי סגל אקדמי בשל הסתה או תמיכה בטרור והפחתת תקציב), התשפ"ד-2024, שנועדה לאפשר, בין היתר, פיטורים של חברות וחברי סגל ללא פיצויי פיטורים והודעה מוקדמת, פגיעה בחופש האקדמי, בחופש הביטוי, בחופש העיסוק ובחופש המחקר של חברות וחברי הסגל האקדמי הבכיר, ועקיפה של חקיקת המגן בדיני עבודה ושל תנאים שהוסכמו בהסכמים קיבוציים תקפים. עקיפה זו מעוררת חשש ממשי לפגיעה בתנאי העסקה של חברות וחברי הסגל האקדמי הבכיר, בשל פגיעה בכוח הארגוני שלהם ובארגון היציג שלהם.
2. בנוסף, הצעת החוק נועדה להכשיר התערבות פוליטית בתקצוב האוניברסיטאות כפועל יוצא של אמירות של חברות וחברי סגל אקדמי בכיר, באופן שמקים סכנה מיידית של החרמת האוניברסיטאות הישראליות, ותוך פגיעה קשה, מעבר לאמור בסעיף 6.1 לעיל, גם ביכולתם של חברות וחברי הסגל לקבל מענקי מחקר בינלאומיים.
3. כמו כן, "סימונם" של חברות וחברי הסגל האקדמי הבכיר כאוכלוסייה שלילית לכאורה שיש לייצר חקיקה נגדה ולפקח עליה פיקוח ממשלתי-פוליטי מיוחד, פוגע באופן קולקטיבי במעמדם המקצועי והאישי, במוניטין שלהם ובשמם הטוב.

כאמור, המהלך משקף את החשש הכבד של האוניברסיטאות וארגוני הסגל מההשלכות החמורות שצפויות לחוק, אם בסופו של דבר יחוקק. אנחנו ממשיכים לעקוב אחר התקדמות הצעת החוק, ובמקביל נערכים לנקיטה בצעדים ארגוניים. צפו לעדכונים בהמשך.

בברכה,

פרופ' אורי גופנא

מ"מ יו"ר המועצה המתאמת

מכון ויצמן למדע
WEIZMANN INSTITUTE OF SCIENCE

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
Ben-Gurion University of the Negev

י"א בסיון תשפ"ד
17 ביוני 2024

משפחת הטכניון היקרה,

בימים של מלחמה מרה, כאשר הלב נקרע מבשורות איוב ודאגה לגורלם של החטופים והפצועים, כאשר עשרות אלפים מפונים מבתיים והצפון בוער, כשעשרות אלפי סטודנטים שהשתחררו משרות מילואים נאבקים להשתלב בחזרה בלימודיהם ורבים מהם נקראים לשירות מילואים נוסף, בעת שבה האקדמיה הישראלית מותקפת בקמפוסים ברחבי העולם ובאיומים לחרם אקדמי – בימים אלה, שוב עלינו להיאבק על עצמאותה של האקדמיה בישראל.

בשבוע שעבר הוגשה ביוזמתם של יו"ר התאחדות הסטודנטים הארצית (אס"ט), אגודת הסטודנטים בטכניון, אינה חברה (בה) ויו"ר הקואליציה הצעת חוק לתיקון סעיף 15 בחוק המועצה להשכלה גבוהה. לפי הצעה זו, על מוסד אקדמי לפטר לאלתר מרצה או חוקר "המתבטא או פועל באופן שיש בו אחד מאלה: (א) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית; (ב) הסתה לטרור; (ג) תמיכה בארגון טרור; תמיכה במאבק מזוין או במעשה טרור של מדינת אויב, או של יחידים; נגד מדינת ישראל." עוד מוסיפה הצעת החוק ומפרטת שהמורה שפוטר על ידי מוסד מוכר לא יהיה זכאי לפיצויי פיטורין וישללו ממנו תקציבי מחקר. ההצעה גם מטילה סנקציה על המוסד: "המועצה להשכלה גבוהה תפחית זמנית או קבוע, באופן חלקי או מלא, מהסכומים שיש להעבירם מתקציב המדינה לפי כל דין למוסד מוכר אשר הפר את הוראות סעיף זה."

הצעת חוק תמימה, לכאורה, שהרי מוסכם על כולם שחופש הביטוי אינו מתיר הסתה לטרור ותמיכה במאבק מזוין נגד מדינת ישראל. אלא שהאיסור על אלו כבר מופיע בחוק המאבק בטרור וכל אזרחי מדינת ישראל כפופים לו ממילא. הצעת החוק לכן אינה מופנית לכלל האזרחים, זוהי חקיקה מיוחדת לאקדמיה המצרה את חופש הביטוי בה מעבר לזה הנתון לכל אזרח ושאיפתה משוחררת מהצורך לקיים הליך משפטי סדור. מטרתה של החקיקה הפחדה והשתקה של חברי הסגל האקדמי באמצעות סנקציות שגופים ואזרחים אחרים אינם נתונים להן.

האקדמיה מושתתת על ביקורתיות, הצבת שאלות והטלת ספק, וחופש הביטוי הוא נשמת אפה. לא במקרה עוסקת הצעת החוק בתיקון לסעיף 15, סעיף הליבה המקנה למוסדות האקדמיים את העצמאות החיונית לתפקודם ולשגשוגם. הצעת החוק כופה על המוסד האקדמי תפקידי שיטור, שפיטה וענישה באמצעות סנקציות כלכליות על המוסד, שמטרתן להכווין את התוצאה לרצונה של המל"ג ולתפיסת עולמו של העומד בראשה. אכיפת חוקי המדינה אינה מתפקידיה של האקדמיה במדינה דמוקרטית. אנחנו מתנגדים לעבירות על כל חוק, אך אלה צריכות להיחקר ולהישפט על ידי גופי אכיפת החוק ורשויות המשפט ולא על ידי המוסדות האקדמיים בפיקוח המל"ג ושר החינוך.

העצמאות האקדמית מקבלת היום משנה חשיבות נוכח מתקפה בינלאומית נרחבת על האקדמיה הישראלית וקריאות לניתוק הקשרים המדעיים איתה. מתקפות אלו מציגות אותנו כזרוע של השלטון ומבצע דברו, דבר שאין לו אחיזה במציאות. עצמאות המוסדות האקדמיים וחופש הדיבור מהווים לכן כלי מרכזי במאבקנו בחרם ובבידוד. אם נתקבל הצעת החוק היא תשמוט את הקרקע תחת רגלינו, ותשחק לידיהם של אלו החותרים לבדוד ולהדיר אותנו.

בעקבות הצעת חוק קודמת, של ח"כ לימור סון הר-מלך, שניסתה לכפות על האקדמיה תפקידים דומים, קיבלו לפני שנה סנאט הטכניון והוועד המנהל החלטה בה נאמר: "הטכניון לא יהווה גורם אכיפה הבולש אחר הבאים בשעריו, לא ינקוט סנקציות אקדמיות כאמצעי ענישה פלילי החורג מהדין המשמעתי האקדמי ולא ייתן יד לרדיפה. בלשון חוקתו וברוח ערכיו, שעריו של הטכניון יישארו פתוחים בפני כל ומבלי להפלות איש מסיבת גזע, דת, לאום, מין או בגין הבעת דעה פוליטית. כך נהג הטכניון מיום הקמתו, כך הוא נוהג וכך ימשיך לנהוג." הנהלת הטכניון דבקה בהחלטה גם לנוכח האיום בסנקציות כלכליות.

בתקווה לימים טובים יותר,

פרופסור אורי סיון
נשיא

מכון ויצמן למדע יעצור את ההוראה מחר, יום
 חמישי, בין 8:00 ל-10:00, במחאה על המשך
 קידום החוק ועל הפגיעה של הממשלה בחופש
 הביטוי בכלל ובחירות האקדמיה בפרט. הנהלת
 המכון שבה וקוראת לכל חברי הכנסת להתנגד
 להצעה לתיקון החוק.

הנהלת מכון ויצמן למדע

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות

המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האקדמי הבכיר
 באוניברסיטאות מתנגדת באופן נחרץ להצעת התיקון לחוק
 ההשכלה הגבוהה שתאפשר פיטורים של חברות וחברי סגל
 בנוהל מזורז שעוקף את נהלי המשמעת והתקנונים של
 המוסדות. המועצה רואה בהצעת חוק זו איום על עצמאותן
 של האוניברסיטאות בישראל ופגיעה בשמה הטוב של
 מערכת ההשכלה הגבוהה שלנו בארץ ובעולם. ההצעה היא
 ניסיון גלוי להלך אימים על מרצות ומרצים ועלולה להיתפס
 בעולם כפגיעה בחופש הביטוי בקמפוסים ולגרום לניתוק
 קשרי מדע עם ישראל ולנזקים ארוכי טווח.

הצעת החוק נראית תמימה, אך היא ניסיון פשיסטי להכפיף את האקדמיה לממשלה

אריאל פורת – נשיא אוניברסיטת תל-אביב

טור בעיתון הארץ - 6 ביולי 2024

מחר תדון ועדת השרים לחקיקה בהצעת תיקון לחוק המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג). על פי התיקון, המל"ג תוכל להורות למוסדות האקדמיים בישראל לפטר מרצים בגלל ביטוי אשר לדעתה יש בו משום הסתה לטרור או תמיכה בארגון טרור. מוסד שלא יעשה כן – יקוצץ תקציבו. לכאורה הצעת חוק הגיונית: הסתה לטרור ותמיכה בארגון טרור הן כבר היום עבירות פליליות, וניתן להעניש בגינן. הצעת החוק מוסיפה עוד עונש: פיטורים. אז מדוע כל המוסדות האקדמיים בישראל רואים בכך איום חסר תקדים על האקדמיה הישראלית? על מה המהומה? הרי כולנו מתנגדים לטרור.

אכן, ההצעה נראית תמימה, אך שני מאפיינים עיקריים עושים אותה להצעת חוק פשיסטית, שתכליתה להכפיף את האקדמיה לממשלה. ראשית, היא מחייבת ענישה כבדה ביותר בלא משפט. אפילו רוצח או אנס לא נענש במדינת חוק לפני שניתן לו יומו בבית המשפט. לעומת זאת, בגין ביטוי יוכל גוף מינהלי (המל"ג) שנשלט לא אחת על ידי שר החינוך, לאלץ מוסד אקדמי להשית על מרצה עונש של פיטורים. אדם עלול לאבד את מטה לחמו ללא משפט.

שנית, מי שמפעיל את החוק למעשה ומפרש אותו הוא איש פוליטי: שר החינוך שהוא יו"ר המל"ג. כך יכול שר החינוך לסבור שהבעת אמפתיה לתושבי עזה על ידי מרצה, או ביקורת קשה של מרצה על צה"ל ומפקדיו הן הסתה לטרור. ולמרות שאין זה כך, הוא יוכל להורות לראש המוסד האקדמי לפטר את אותם מרצים (אכן, יש שרים וחברי כנסת שממהרים להגדיר ביטויים לגיטימיים לחלוטין כהסתה לטרור). ראש המוסד יצטרך לבחור בין פשיטת רגל ערכית – פיטורי מרצה שלא עשה כל רע, לבין פשיטת רגל כלכלית עקב הקיצוץ שיושת על המוסד בשל אי-ציות לשר. אמנם ניתן לפנות לבית המשפט בבקשה לבטל את רוע הגזרה, אך המשפט עלול להימשך שנים, ובינתיים המוסד ייפגע קשות, ואף עלול לקרוס כלכלית (בהנחה שיהיה יותר ממקרה אחד כזה). אני יודע מה תהיה הבחירה שלי אם אעמוד בפני בחירה כזאת.

קשה להבין מה הביא ליחזמת חקיקה אומללה זו משתי סיבות. ראשית, הצעת החוק עוסקת בבעיה לא קיימת. אין ולו מקרה אחד באקדמיה הישראלית שבו מרצה הסית לטרור (כדי שאמירה תהווה הסתה לטרור היא צריכה ליצור סיכון ממשי שיבוצע מעשה טרור; אין די באמירה מקוממת, מכעיסה, שפוגעת ברגשות), וגם לו היה, הרי יש לנו את החוק הפלילי, ויש לנו שר לביטחון לאומי, שרשאי לפתוח בחקירה משטרתית היה וייתקל במקרה כזה. אז למה להטיל על האוניברסיטאות, שאין להן גופי חקירה ובירור עובדות כמו למשטרה ולבתי המשפט, את התפקיד הזה של ענישה?

שנית, מדינת ישראל נמצאת בשעתה הקשה ביותר. ראש הממשלה טען באחרונה שישראל מנהלת מלחמה בשבע חזיתות. איראן איימה לפני ימים אחדים בהכרזת מלחמת השמדה נגד ישראל אם תתקוף בצפון, בדרום הארץ ובצפונה יישובים שלמים ננטשו ויש להחזיר את העקורים לבתיהם, המלחמה עדיין משתוללת בדרום, חטופים רבים טרם חזרו מעזה. אז איך בתוך כל זה הכנסת והממשלה מוצאות לנכון לטפל בבעיה ה"דחופה" של הסתה לטרור על ידי מרצים, בעיה שאינה קיימת כלל?

אין מנוס מן המסקנה שמישהו שם למעלה החליט שהגיע הזמן לטפל באקדמיה. זאת האקדמיה שממנה יוצאים מבקרי הממשלה. זאת האקדמיה שממנה יצאו מבקרי הרפורמה המשפטית. זאת האקדמיה שאיתה צריך "לסגור חשבון". זאת החזית השמינית.

אני מפציר בכם, חברות הכנסת וחברי הכנסת, מן הקואליציה ומן האופוזיציה: אל תלכו שבי אחר יחמת חקיקה זו הנחזית לתמימה אך תפגע אנושות בעצמאותה של האקדמיה. הרי אינכם רוצים אקדמיה צייתנית, כפופה לשלטון, כמו במדינות טוטליטריות. אינכם רוצים אקדמיה שבה מרצים חוששים להביע את דעתם, שמא תפורש לא נכון, אינכם רוצים אקדמיה שבה שוררת אווירה של מקארתיזם. האקדמיה אינה אויב. בלי אקדמיה עצמאית לא נהיה מה שאנחנו, ברוח, במדע, בחוסן הביטחוני. עסקו נא בבעיות הבערות באמת, אלו שפתרון חיוני להמשך קיומנו, ולא בבעיות שמישהו המציאן יש מאין.

עסקים
כרגיל?
ע.ר.ה.?

עסקים
כרגיל?
ע.ר.ה.?

חדש!
צפון על גחלים.

צילום: אלון קורנגרין

צילום: אלון קורנגרין

תל אביב

צילום ELAN

ד"ר דפנה שפט | רופאה פנימאית
ופסיכיאטרית מנהלת מרפאה פסיכוגריאטרית

אני דפנה שפט, רופאה פסיכיאטרית. ואני כאן לדבר על תקווה. מה זו תקווה? בהגדרה שלי, תקווה היא לא הכחשה של המציאות ("כפסע מהנצחון המוחלט"), היא לא ניתוק מהמציאות ("מה רע פה למישהו?"), והיא גם לא אמונה עיוורת ("בעזרת השם הכלכלה תסתדר"). תקווה היא הכרה במציאות, היכולת לדמיין מציאות טובה יותר, והמחויבות לגבש דרך להגיע אליה.

אם אתם כאן, אתם מכירים במציאות. הממשלה מושחתת, פלילית, משיחית, מנותקת, מפלגת, מופקרת ומפקירה. המשטרה, במקום להגן על הזכות להפגין ועל האזרחים, מנסה להרתיע במעצרים מיותרים ואלימות פרועה, אפילו נגד רופאים. הממשלה איבדה את הצפון, תרתי משמע. וכשמביטים החוצה, האנטישמיות מתעוררת, אם אי פעם הלכה לישון, ואין לנו ארץ אחרת. אין רילוקיישן. זה הלוקיישן.

עד כאן המציאות. האם אפשר לדמיין משהו טוב יותר? פרופ' עמיה ליבליך התארכה לפני כמה חודשים בבית החולים שלי בשלוותה, ושאלתי אותה מה נותן לה תקווה. היא ענתה בסיפור על בחור מרצה, שקיבל טלפון ב 8/10 מקולגה גרמני נוצרי. אני מבין שישראל במלחמה, אני מזמין אותך ואת הבנות להשאר אצלנו כמה שתמצו, הבית שלי הוא שלך. והבחור הזה, נכד של ניצולי שואה, אמר – סבא שלי בחיים לא היה מדמיין ש 80 שנה אחרי שהגרמנים ניסו לחסל אותנו, לא המון זמן במונחים היסטוריים, הנכד שלהם יושיט יד לנכד שלו בחברות אמיצה. זה נותן תקווה לשלום.

אומרים, אין סיכוי. לא אחרי ה 7/10. ואני אומרת, קראנו לבן הצעיר שלנו אבנר, כי אהבנו ששאל את יואב – "הלנצח תאכל חרב..?". ולמרות המחיר שאבנר שילם, ההיסטוריה מראה שהוא צדק.

תל אביב

סכסוכים תמיד נראים בלתי פתירים, עד שהם נפתרים. אחרי מלחמת יום הכיפורים, אף אחד לא דמיין שלום עם מצרים. ואז הגיע סאדאת. חודשיים לפני החתימה על הסכם השלום עם מצרים, שני שלישי מהציבור עדיין הביע ספק לגבי ההצלחה. חודש בלבד אחרי ההסכם, 75% מהציבור אמר שהוא נותן אמון בשלום, וצדקו. צריך מנהיגים אמיצים ותכנית טובה. אין נצחון מוחלט, רק ויתורים כואבים, אבל חיונים ומשתלמים. עסקה שמחזירה את החטופים ומסדירה בטחון איזורי, גם אם לא שלום. זה אפשרי. אבל לא עם הממשלה הזאת. אז הדרך למציאות הזו, היא בחירות. עכשיו.

הסיפור עם אבנר ויואב, לא דיבר על החמאס, אלא על מלחמת אחים, "עד מתי לא תאמר לעם לשוב מאחרי אחיהם". השנאה והפילוג בעם קשים ומדאיגים. אבל זה בדיוק אותו העם, שפתח את הלב אחרי ה 7/10. מי שהיה במלונות ובחמ"לים יודע. מי שעושה מילואים, חווה. מי שעובד במערכת הבריאות שהיא הטרוגנית ומכילה, נוכח כל יום שזה אפשרי. לא שנאה. שיויון, ערבות הדדית. ואפילו אהבה.

יגיעו בחירות. יגיעו החטופים. יגיע הסדר איזורי. והשאלה, איך לשרוד עד אז. אני רוצה כפסיכיאטרית להציע לכולכם, בנו ממ"ד פנימי. מרחב מוגן של שקט, כח ושפיות. זה יכול להיות בלוי עם המשפחה, מוסיקה, ספר, ים, סינמטק. זה בסדר להמשיך לחיות. אבל, אי אפשר לחיות רק בממ"ד. אחרי שאוגרים כח, צריך לפתוח את הדלת, לצאת החוצה, ולשנות משהו בעולם. לשנות במשהו את העולם. וכשיוצאים מהממד, הכי חשוב למצוא בחוץ קהילה. בדיוק כזאת. לחבור אליה, ולפעול איתה.

ואני מדגישה, לפעול. ההגנה הכי טובה, הוא לתעל חרדה לעשייה. תהיו בתנועה. תהיו בתנועת מחאה, או תנועת התנדבות, או תנועת הדברות. תהיו בתנועה בין הממ"ד הפנימי למרחב הפוליטי. תנועה בין לאגור כוח, לבין להפעיל אותו לטובת שינוי. לא באלמות, אבל בנחישות, בהתמדה, בתקווה. הממשלה הזאת תיפול. ואחריה תבוא תקומה. אל תאבדו את התקווה.

פרופ' אלישבע באומגרטרן | האוניברסיטה העברית

כשדיבר על עת רעה אמר הנביא עמוס "והמשכיל בעת ההיא יידום". ובמסכת אבות נאמר "סייג לחכמה שתיקה". ההנחה מאחורי עצות אלה היא שבהינתן מספיק זמן דברים יסתדרו. שאם ניתן למערכות לעבוד, הן תעבודנה, כי "בטוב העולם נידון".

אבל כבר עברה שנה וחצי, וביתר שאת, כבר עברו כמעט תשעה חודשים, ואפשר כבר לקבוע, שגם מי שהאמין שכשתותחי המלחמה רועמים, כולם צריכים להיכנס מתחת לאלונקה ולחרוק שיניים, לא יכול לשתוק יותר. וככל שאנחנו לא יכולים לשתוק יותר, הממשלה מבקשת להשתיק אותנו יותר. הממשלה הרעה הזו, שמנסה, לאחר שנבחרה באופן דמוקרטי, ליצור תשתית להשתקת הציבור, מבקשת בכל יום שעובר להשמיע רק את קולה המפלה, האלים, החומד, ומפר החוק, כאילו שאם היא תצעק בקול רם יותר ותשתיק את כל מי שמסביב היא תהיה צודקת יותר והמציאות תתיישר על פיה ולכן לא נזכור שהממשלה שאמורה לדאוג לכל תושבי המדינה, הפקירה ומפקירה אזרחים שנחטפו מתוך ביתם, ומשאירה אותם למות במנהרות אויב אכזר; לא נבין שהיא שולחת חיילים למותם במלחמה שאין לה מטרות או סוף ולא נתלונן על כך שלאחרשעקרה רבבות אזרחים מבתיים, אין מחשבה אמיתית על פתרונות בדרום או בצפון, ועוד מלחמה חסרת אחריות עומדת בפתח.

אין לממשלה הזו תכנית מלבד התלהמות והתמשכות המלחמה. השרים ונבחרי הציבור, מפריחים סיסמאות ואמירות ללא כיסוי, ומבקשים לדאוג לכך שמי שאינם חושבים כמותם לא יוכלו להשמיע את קולם והכל כדי להבטיח את שלטונם. אנחנו מתייצבות היום כאן, בתוך האוניברסיטה, לומר די. עם כל המקום שיש לשיפור גם במקומותינו, חופש הדיבור והמוכנות לשמוע דעות שונות עומד בבסיס העבודה המשותפת כאן, ואכן גם הממשלה מפחדת מהקול הזה ומבקשת להשתיקו. הקול שלנו הוא קול חשוב. לא רק מבחינת האוכלוסיה שנמצאת כאן מכל חלקי החברה הישראלית. חילוניים, דתיים

וחרדים, יהודים, מוסלמים ונוצרים ובני דתות נוספות, ישראלים, פלשתינאים, ובני עמים אחרים אלא בראש ובראשונה בגלל שביסוד המחקר וההוראה מצוי החופש להשמיע רעיונות, להתווכח ולא להסכים. כך נולד מחקר חדש. כחוקרים וחוקרות, וכראנחנו גם מלמדים את תלמידינו, אנחנו יודעות שבמקומות שבהם אין חופש מחשבתי, אין יצירתיות. כשאין חשיבה ביקורתית, אין מחקר. ובמחקר אנחנו גם יודעות שכאשר דרך מחקרית אחת לא מניבה פרי, עלינו לחפש דרך אחרת. אנחנו נמצאות במלחמה כמעט תשעה חודשים והממשלה הזו חזרת על דרכי הפעולה שלה שוב ושוב, חזרת לאותם המקומות ממש, ומסרבת לפתח דרכי חשיבה חדשות. היא מתחפרת בעמדותיה, בסיסמאותיה החלולות, והתוצאות נראות בשטח.

חברי הממשלה, שאומרים דבר והיפוכו מדי יום ומסיתים ומשלהבים בהתאם לצרכיהם הפוליטיים, וגם מסרבים לחקור את עצמם, שכחו שמי שמת בשבי החמאס, לא יקום לתחיה, ומי שנהרג בשבעה באוקטובר ובקרב, לא יחזור לחיים. ואם לא נמצא דרך להחזיר את כל החטופים, להגיע להפסקת אש, וכן, גם להפסקת המלחמה ולמציאת פתרון בטוח עבורנו ועבור שכנינו הפלשתינאים, לא יהיה כאן טוב יותר, ולא משנה כמה פעמים נצהיר על "ניצחון מוחלט." אין ניצחון עד החטוף האחרון ואין ניצחון ללא כבוד לכל אדם באשר הוא אדם וללא זכויות בסיסיות לכל איש ואשה.

לכן אנחנו לא יכולים יותר לעמוד מן הצד, לא יכולות יותר לשתוק, וחייבות להשמיע קול. ממשלה נכבדה, הדרך שלכם נכשלה. עברו 265 יום. בתוך כל הרעש, שאון המלחמה ורעשי הרקע של חברי הכנסת הדואגים לעצמם הרבה יותר מאשר לאזרחי המדינה, אנחנו אומרות די. אנחנו עושים זאת על ידי שיבוש. היום זו אזהרה ואם לא יתקבל הסכם נתניהו, אם לא יקבע מועד לבחירות, שבייתה זו רק תתעצם. אין יותר עסקים כרגיל, לא נתרגל למצב הזה ולא ניתן לכם להשתיק אותנו עם חוקים אוויליים. בעת הזו, המשכיל לא ידום, אלא יזום. נמחה, נתנגד ונפעל להשמיע את דעותינו, לצאת לבחירות חדשות, ויותר מכל ולפני הכל, נפעל להחזרת החטופים הביתה, לחזרה הביתה של העקורים, לשיקום כל הנפגעים. נפעל כדי שגם לנו וגם לשכנינו יהיה אופק לעתיד טוב יותר.

לא נוותר, עד שיהיה כאן טוב יותר.

פרופ' שלומית יובל גרינברג | אוניברסיטת תל-אביב

בוקר טוב ותודה לכל מי ששינס מותניו והגיע לכאן הבוקר כדי להגן על חופש הביטוי באקדמיה ובכלל על המדינה האהובה שלנו שידעה ימים טובים מאלה. לפני שלושה ימים הונח על שולחן הכנסת לדיון מוקדם תיקון להצעת חוק המועצה להשכלה גבוהה. כותרת התיקון "פיטורי סגל אקדמי בשל הסתה או תמיכה בטרור והפחתת תקציב" והוא הוגש על ידי יו"ר הקואליציה אופיר כץ. החוק הזה שהוגש בהליך מזורז מחייב מוסדות אקדמיים לפטר מרצה או מרצה שיעסקו ב- ואני מצטטת.. "הסתה לטרור או תמיכה בארגון טרור, במאבק מזוין או במעשה טרור של ארגון טרור, של מדינת אויב או של יחיד נגד מדינת ישראל". החוק קובע שבמקרה כזה המוסד האקדמי פטור ממתן הודעה מוקדמת לפיטורים ואיש הסגל אף לא יהיה זכאי לפיצויי פיטורים. עוד מוסיף החוק כי "על מנת להבטיח שהסעיפים הללו יקוימו במלואם, רשאית המועצה להשכלה גבוהה להפחית מתקציבי מוסד אשר יפר את ההוראות."

ישאל האדם התמים. למה בכלל צריך חוק כזה? הסתה לטרור היא עבירה פלילית במדינת ישראל. היא מעוגנת בחוק שכבר קיים מזמן. זו עבירה שעונשה עד חמש שנות מאסר. יש גופים במדינה שאמורים לטפל בעבריינים כאלה. המשטרה אמורה לאתר אותם ולאסוף ראיות נגדם. בתי המשפט אמורים לפסוק את גזר דינם. אז למה בעצם להתאמץ ולקבוע חוק מוזר כזה? חוק שדורש מראשי מוסדות אקדמיים לפעול בתפקיד של שוטרים, שופטים ומוצאים לפועל. חוק שמטיל עליהם את החובה לאתר את המסיתים וגם להפעיל נגדם סנקציות. ובכלל בשביל מה צריך לטרוח ולאיים בפיטורים על מי שבהליך משפטי אמור להישפט למאסר.

התשובה היא שזהו לא חוק שתפקידו למנוע הסתה לטרור. זה חוק שתפקידו להשתיק את האקדמיה. זה חוק שמטרתו לפגוע בחופש הביטוי ובחופש האקדמי. זה חוק שהקשר היחיד שלו לטרור הוא להשליט טרור במוסדות האקדמיים. לגרום לסטודנטים לרגל אחרי המרצים שלהם באולמות

תל אביב

ההרצאות וברשתות החברתיות, לחברי סגל לחשוד זה בזה, לראשי האוניברסיטה לפטר את עמיתיהם שלא הלכו בתלם. זה חוק שמטרתו להשליט מקרתזם בקמפוסים. להפוך את הקמפוסים לסביבה עוינת וחשדנית שבה צריך להזהר מה אומרים ולמי אומרים. המטרה של החוק הזה היא לפגוע במהות הבסיסית ביותר של האקדמיה כמסגרת המאפשרת חופש ביטוי והתבוננות ביקורתית פנימית וגם חיצונית בחברה ובערכיה.

יגיד מי שיגיד, אתם מגזימים. מדובר פה במפורש על הסתה לטרור, לא על השמעת דיעה מנוגדת. לצערנו בישראל של יוני 2024, לא צריך ללכת רחוק, כדי להבין שהביטוי "הסתה לטרור" הוא בעיני המתבונן, והוא יכול במהירות להפוך לשם נרדף להתנגדות לשלטון.

מי יקבע בישראל של 2024 מה זה הסתה לטרור? מה זה טרור? האם יאיר נתניהו שאמר ש"המפגינים טרוריסטים"? אולי טלי גוטליב שציצה ש"המפגינים האלימים והבריונים הם סמל נצחון לחמאס" שקראה להפגנות המחאה "הפגנות של טרוריסטים"? אולי מאי גולן שאמרה ש"כמו שלא מנהלים משא ומתן עם טרוריסטים אל לנו לקיים משא ומתן עם אנשים שבכח הזרוע רוצים לבטל החלטה דמוקרטית" (אלו המפגינים כמובן). או אולי נתניהו שאמר בשבוע שעבר שהמפגינים הם "מיעוט אלים וקיצוני" ושהם "חוברים לאש"ף ולאיראן". הטענה שהמפגינים הם טרוריסטים, זה כבר נתון. ועכשיו מגיע הצעד הבא - לסלק אותם מהאקדמיה ומשאר עמדות המפתח במדינה. אנחנו לא ניתן שזה יקרה! לא ניתן יד להשתקה, לסתימת פיות ולמקרתזם באקדמיה. לא נאפשר להפוך את האוניברסיטה למקום שבו מפחדים לדבר, למקום שבו חרב פיטורים מונפת מעל מי שמביע עמדות שאינן ב main stream. למקום שבו נשיאים ומנכ"לים צריכים לשטר ולשפוט מה נחשב ומה לא נחשב כהסתה לטרור. אנחנו, חברי הסגל האקדמי הבכיר של האוניברסיטה נילחם על חופש הביטוי שלנו. נילחם כדי שנוכל לעמוד פה בכיכר אנטין ובכל מקום אחר ולהגיד את דעותינו בדיוק כפי שאני עושה עכשיו.

תודה רבה

**יוסי קוצ'יק | לשעבר מנכ"ל משרד ראש הממשלה,
מראשי מטה המאבק- חופשי בארצנו**

אנשי מחאת חיפה, ערב טוב!!!

בפתח דברי אני מבקש להודות לרותם, גלי, ליאורה וטליה על הפעילות המדהימה שלכן בניהול המאבק, תודה למחאת חיפה אתם השראה לכל הארץ!!!

אפתיע אתכם, אני אופטימי! אני אופטימי שבשנת 2024 נביא להקדמת הבחירות, שתחלפנה ממשלה איומה בממשלה דמוקרטית-ליברלית, שתעבוד ותשקם את ההריסות למען אזרחי מדינת ישראל. השנה וחצי האחרונות, היו הקשות ביותר למדינת ישראל מאז הקמתה והקשות ביותר לעם היהודי מאז השואה. בהובלתו של נתניהו חווינו שילוב קטלני של: ניסיון להפיכה משטרית, חווינו את מחדל ה 7/10 הבלתי נתפס, חווינו את קריסת המנהל הציבורי, חווינו את הפקרת החטופים, וחווים ניהול מופקר של המערכה הצבאית והמדינית. כל אלו הביאו את מדינת ישראל לסכנה קיומית.

אז מה הפלא שהפכנו למדינה מצורעת...? מדינת ישראל הפכה להיות בעייני העולם לדרום אפריקה של פעם, לא להאמין!!!! ואם זה לא מספיק, אז בואו נדבר על המנהל הציבורי שקרס ב 7 באוקטובר, בצורה מחפירה תוך שהוא מפקיר את תושבי ישראל פעם נוספת. ברגע האמת – כלום. אפס. קבוצה ריקה. כיהנתי בעבר כמנכ"ל משרד ראש הממשלה, התפקיד החשוב ביותר במנהל הציבורי בישראל. אני יודע מה נדרש ואלו כישורים נדרשים על מנת למלא תפקיד זה ביעילות ובהצלחה ובמיוחד בעתות משבר. מה ניתן לצפות כאשר יוסי שלי מכהן כמנכ"ל המשרד?!

האמת, המנהל הציבורי בישראל קרס הרבה קודם לכן, ולא במקרה! בכוונת מכוון!!! ואיך עושים את זה? מנסים קודם כל לחסל את שומרי הסף. חווינו התנפלות פרועה ומרושעת על בית המשפט העליון. נעשים ניסיונות רבים לחסל את היועצת המשפטית לממשלה, בין הנשים האמיצות והחכמות ביותר שקמו בתולדות מדינת ישראל. מנסים להחליף יועצים משפטיים של משרדי הממשלה ביועצים מטעם. ממנים את בן גביר לשר לביטחון פנים! והופכים את משטרת ישראל למשטרה אלימה ופוליטית! ממנים את סמוטריץ שר במשרד הביטחון האחראי לפוגרומים איומים של פורעי חוק ביהודה ושומרון. ממנים נציב שירות מדינה שרוקד כמו מריונטה, ושוקדים בימים אלו על החלפתו במריונטה חדשה. ממנים מבקר מדינה חסר שיניים. ממנים מנכ"לים של משרדי ממשלה שמרביתם חדלי אישים – "הסוסים של קליגולה"! מפטרים את מנהלת רשות החברות. לא ממנים אף לא אישה אחת כמנכ"לית. מסרסים את הפקידות הבכירה במשרד האוצר.

ואל תתבלבלו – הם לא נחים לרגע, היעד שלהם, הדובדבן שבקצפת, הוא השתלטות על אמצעי התקשורת! מה יותר נבזי ומקומם מלמנות את יוליה שמאלוב ברקוביץ למנכ"לית חברת החדשות של ערוץ 13??? והכל בהשראת מר בנימין נתניהו "אתה הראש – אתה אשם!" אז מה הפלא שברגע האמת מצאנו שדרה ניהולית חלשה, חסרת כישורים, מפוחדת וכנועה פוליטית! כלום עם שום דבר! אפס! מירי רגב אמרנו? דודי אמסלם אמרנו? שלמה קרעי אמרנו?

מושחתים – נמאסתם! מדינת ישראל עומדת בפני החלטות גורליות, הכרעות בן גוריוניות! רק להאזין לאייזנקוט, דיסקין, תמיר פרדו, דוד גרוסמן ולהבין עד כמה אנחנו על סף תהום! ולכן, חייבים בחירות עכשיו!!! בחירות שיכריעו את גורלנו: האם נהיה מדינה דמוקרטית, ליברלית, חופשית, מגויסת, עובדת או מדינה דיקטטורית, חשוכה, משיחיסטית, גזענית ובטלנית!

אז מדוע אני אופטימי? בגלל שנוכחנו בכוחה האדיר של המחאה. אני אופטימי מכיוון שעשינו זאת פעם אחת ובכוחנו לעשות זאת שוב. ב 4.1.23 יריב לוי הודיע על השלב הראשון בהפיכה המשטרית. הקמנו מטה, הנפנו את דגל ישראל, גייסנו משאבים ויצאנו להגן על הדמוקרטיה במאבק לא אלים שיירשם בספרי ההיסטוריה. גלים גלים קמו מיליונים, מדין ועד אילת ויצאו לרחובות. שמאל, ימין, חילונים, דתיים, מזרחים, אשכנזים, צעירים וזקנים. השגנו הישגים אדירים!!! הנחישות, ההתמדה והתעוזה עצרו ממשלה עם 64 מנדטים מביצוע לינץ בדמוקרטיה הישראלית. כפי שהמאבק שלנו ביטל את ההפיכה המשטרית, בינתיים, שמר על בית המשפט העליון, ביטל את ביטול פסקת ההתגברות, ביטל את חוק הג'ובים, כך יש ביכולתו של המאבק שלנו להביא להקדמת הבחירות. רק השבוע ראינו כיצד בג"ץ, בהחלטה היסטורית, מונע את חקיקת חוק ההשתמטות. שוו בנפשכם את האפשרות שניתן היה לחוקק חוק שערווייתי כזה בימים נוראים אלה. ככל שעובר הזמן מאז ה 7.10, ההלם שלנו הופך לכעס, הצער הופך לזעם. המאבק מתעצם משבוע לשבוע:

150 אלף בירושלים

170 אלף בקפולן

עשרות אלפים ברחבי הארץ!

רוב הציבור רוצה בחירות עכשיו! רוב הציבור רוצה לראות את החטופים בבית. לחץ צבאי לא יחזיר אותם. רוב הציבור רוצה שוויון בנטל ואני קורא לשר הביטחון גלנט להוציא מידית 12,000 צווי גיוס. רוב הציבור רוצה לראות את מדינת ישראל חוזרת על חיק העולם הנאור, רוב הציבור רוצה שעל גשר הפיקוד יעמוד קברניט ישר דרך שלא מואשם בפלילים, קברניט אמיץ ולא פחדן, שלא משעבד את גורל מדינת ישראל לסמוטריץ' ובן גביר בגלל רצונו להימלט ממשפטו הפלילי.

ולכן

המאבק יגדל!!!!

המאבק יתעצם!!!!

הזעם יעלה על גדותיו!!!

חודש יולי הוא חודש גורלי לעתידינו!

ב7/7 נצא מיליון איש לרחובות

נמרר את חיי השרים והח"כים,

ב7/7 נשבית את המשק, את העסקים, את האקדמיה, את בתי החולים, את ההייטק, את הרשויות המקומיות והבחירות יוקדמו. אני קורא מכאן לארנון בר דוד לעמוד לצידנו ולפעול!

רק מיליון איש יביאו להקדמת הבחירות!!!

ולאחר מכן: נבחר ממשלה דמוקרטית ליברלית ונתחיל בשיקום מדינת ישראל. נסיים את המלחמה. נחזק את מערכת המשפט. נחזק את המנהל הציבורי. נמנה נציב שירות מדינה משכמו ומעלה, ונמנה 50% נשים כמנכל"יות, נחוקק את החוק לשוויון בנטל, נשקם את הכלכלה, נייצב את מעמדנו הבינלאומי ונחתור לפתרון שתי מדינות לשני עמים ומעל הכל – נחזיר את החטופים הביתה מיד!

אני יודע שזה נראה לכם קשה! אולי בלתי אפשרי!

ואני אומר – אפשרי גם אפשרי! עשינו זאת פעם אחת ונעשה זאת שוב! למה? כי אין לנו ברירה אחרת! אז ... מחאת חיפה בואו!! נאזור כוחות, נצא כולנו יחד לרחובות כדי להבטיח עתיד טוב יותר למדינת ישראל. זה בידינו!!!

תודה רבה!

גלעד גולן | אבא של רס"ן שגיא גולן שנרצח לאחר שהציל עשרות משפחות בבארי

38 שבועות

38 שבועות לסיוט

38 שבועות בלי שגיא

שגיא, כמו שאמרו חבריו: "כל הורה חושב שהילד שלו הוא הכי טוב, אבל לכם באמת היה את הילד הכי טוב". שגיא גדל והתחנך ברעננה, תלמיד מצטיין, עוזר לכל אדם באשר הוא ופעיל חברתי ללא לאות. התנדב במד"צים ומשצ"ים, יו"ר מועצת תלמידים עירונית וראש משלחות נוער לח"ל. קיבל את אות רמון על הצטיינות בלימודים ותרומה לקהילה וכן פעיל בליד, בו הקים תוכנית לנוער עם קשיים חברתיים. לפני הצבא התנדב לשנת שירות עם נוער בסיכון ובלוט"ר קיבל חניך למופת וכקצין את מצטיין הרמטכ"ל. גם לפני שהתחיל את הטיוול הגדול, הוא התנדב, איך לא? 4 חודשים במקסיקו עם חקלאים ונוער. תואר ראשון ושני בפכ"ם, כמובן בהצטיינות ובמקביל ללימודים וגם לאחר מכן התנדב, במשך 6 שנים!! בפעמונים.

בשבת הארוחה שגיא התעורר עם בן זוגו, כמו שאר המדינה, והבין מיד מה קורה. לא התחשב בעובדה שהוא סך הכל שבוע לפני חתונה, לבש מדים, ירד לבסיס, אסף את הצוות וירדו להילחם בבארי. בתופת ההיא שגיא השרה ביטחון גם על חיילי הצוות שלו וגם על המשפחות שהציל והחיוך לא סר מעל פניו. שגיא הציל באופן ישיר עשרות משפחות ובאופן עקיף מאות רבות אם לא יותר. את המשפחה האחרונה שגיא הציל בחצות ב 00:15 וכ 3 שעות לאחר מכן נרצח מהמארב כשניסה להציל את מפקד לוט"ר. שגיא נעדר 3 ימים. ימים בהם היינו בתופת של הלא נודע. יכולנו להבין מתוך זה, ולו במקצת את התופת שעוברות משפחות החטופים.

תל אביב

שגיא אמנם נרצח על ידי בן עוולה מהחמס, אבל בשיתוף מלא של ממשלת ישראל. התוכנית של חמס הייתה ידועה לפחות מאז 2016. למרות זאת, הממשלה והעומד בראשה המשיכו לאשר מימון חמס ותמכו בו במגוון צורות. השיא היה בהתבטאויות חזרות ונשנות שהחמס הוא נכס והרשות היא נטל. 6 פעמים הייתה תוכנית לחסל את סינואר ורה"מ התנגד. אפשר לתהות למה? איזה אינטרס היה פה? האם אינטרס אישי? כל אחד יחשוב בעצמו. דיברנו רבות לפני 7 באוקטובר שביבי רוצה מלחמה. ואכן המלחמה עזרה לו. ביידן מדבר איתו, גנץ נכנס לממשלה, ההפגנות הפסיקו. ומה שחזרנו להפגין עדיין רחוק ממה שהיה צריך להיות. אבל האסון של הממשלה הזו לא מפסיק ב 7 באוקטובר. מעבר לשואה שנפלה על עם ישראל, עשרות אלפי משפחות של עקורים ואף אחד לא יודע עד מתי. המלחמה בעזה ללא סוף, חיזבאללה מרים ראש יותר ויותר, 120 עדיין חטופים.

מצבנו בעולם מהגרועים ביותר שהיה אי פעם. בסיטואציה שחווינו אפשר היה לצפות שנקבל תמיכה עולמית מקיר לקיר, אבל לא, הממשלה הזו גם את זה הרסה. מצב היהודים בעולם בכי רע כולל בארצות הברית. הביטחון האישי בארץ ובחו"ל, ביטחון חברתי וכלכלי. הכל נהרס. לא רואים את הסוף. כשנהרג אדם, ההורגו, יכול להיות אשם בהרג ברשלנות, בהרג או ברצח. להגיד "אתה הראש אתה אשם" זוהי כוונת הרג ברשלנות. אבל הממשלה הזו לא רק נאשמת ברשלנות, היא נאשמת ברצח. היא רצחה את הבן שלי. כל שותף בממשלה שהביאה ל 7 באוקטובר הרי הוא בוגד, בעם ישראל בארץ או בחו"ל. כולי תקווה שהם יועמדו למשפט בבוא היום.

אנחנו נמשיך להפיץ את האור של שגיא, בחקיקה: כמו שכבר התקבל חוק שגיא להכרה בידועים וידועות בציבור כאלמני ואלמנות צה"ל, בתוכניות חינוכיות להנחלת ערכיו אצל מאות אלפי תלמידי תיכון, בתרבות, אומנות וספורט, נקים בית של שגיא לילדים בסיכון ועוד ועוד. אבל כדי שיהיה אפקטיבי, חיבים, אבל חיבים לסלק את ממשלת החושך הזו. חיבים עזרה של כולם, של כולכם. אי אפשר לחכות עוד דקה.

מחאת

חיפה

29 יוני 2024

אבנר סטפק | מבעלי בית ההשקעות מיטב

ערב טוב חיפה!

היום אנחנו נדבר תקוה! לא נדבר רק על נתניהו, המסית הראשי לישראל וראש הממשלה הכושל והמושחת, שהמורשת היחידה שתירשם על שמו היא טבח נתניהו וכמה בתי עלמין שייקראו על שמו. לא נעסוק גם בעברייך תומך הטרור, איתמר בן גביר, השר הכושל בהסטוריה של הביטחון הלאומי שלנו, איתמר בן גביר. לא נבזז זמן על סמוטריץ' מכשיר המאחזים הלא חוקיים, ששופך נפט על יהודה ושומרון ועל כלכלת ישראל.

היום נדבר על העתיד של כולנו - לא בברלין. לא בקליפורניה. כאן במדינת ישראל. ריסטארט. זו מילת המפתח למדינת ישראל בשנת ה-76. ריסטארט הוא מה שישראל צריכה לעבור, גם בפוליטיקה אבל גם בסקטור הציבורי הקורס. החטא הגדול של ממשלות נתניהו הוא לא רק הפקרת הבטחון שלנו, אלא הרעבת ופירוק הסקטור הציבורי בישראל. ממשלת נתניהו מחקה את משרד החינוך, רמת החינוך בישראל הדרדרה לשפל חסר תקדים, מורים מועסקים בשכר עלוב ואחרים מגויסים למערכת, כשדרישת הסף היחידה היא דופק סדיר. ממשלת נתניהו הרסה את משרד הרווחה, הרעיבה את המגזר השלישי שהפך להיות קבלן הביצוע העני של מדינת ישראל בשדה החברתי. עובדות סוציאליות נושאות על גבן את הנטל של חוליי החברה הישראלית שממשלות נתניהו יצרו בעצמן וארגונים מצוינים כמו "אחים לנשק" וארגוני המחאה מחליפים את המדינה בסיוע חירום לעורף בישראל. משרד הבריאות על סף קריסה עם עומס נוראי בבתי חולים, אלימות כלפי צוותים רפואיים, תורים לעוד שבעה חודשים, ואחיות שעובדות מסביב לשעון בשכר מחפיר של 52 שח לשעה. משרד התחבורה, תחת מירי רגב, השרה הנוכחית, הפך להיות מרכז של חלוקת ג'ובים וסלילת כבישים לשום מקום. ממשלה חולה, מדינה חולה.

אבל חברות וחברים, את כל זה יש בכוחנו לתקן. אנחנו לא נרים ידיים. אנחנו נתקן ביחד את מדינת ישראל. אנחנו התקווה של מדינת ישראל. אנחנו ננקה אותה מכל הרעל שנתניהו ועשרות הסייענים שלו ביחד עם בן גביר ותומכי הטרור שלו, הזרימו לעורקיה של החברה הישראלית בשנים האחרונות. הם שפכו את הרעל עלינו, אזרחים שתורמים ומייצרים עבור מדינת ישראל וקיוו אולי שנרצה לעזוב

כאן, לחזור לגולה ולהפקיר את מדינת ישראל היקרה. אבל, אנחנו נחזיר את ישראל לשפיות, להיות מעצמת הייטק מובילה, מעצמה צבאית עם כושר הרתעה של ממש ומעמד בינלאומי ומדיני טוב פי כמה ובקיצור: מקום שהרבה יותר טוב לחיות בו.

כוחות פוליטיים חדשים נבנים בימים אלה והמפה מתעצבת מחדש. אפילו מפלגת העבודה קמה לתחיה בימים אלה בראשות יאיר גולן עם חברי כנסת מצויינים כמו נעמה לזימי החיפאית והרב גלעד קריב ולא מעט אנשי מחאה. אנחנו נזרים דם חדש לפוליטיקה הישראלית. אנשים בכירים במגזר העסקי ובסקטור הציבורי מתארגנים בימים אלו לשירות מילואים משמעותי בהנהגת מדינת ישראל. אני שם, אני יודע. אנחנו נצטרך לבנות ברית עם הציבור החרדי בדגש על שילוב של האחים שלנו בשוק העבודה. נפרק את הברית הלא קדושה בינם לבין ממשלת נתניהו ונחבר אותם אל כלל הציבור בישראל, תוך הבנה של הצרכים המיוחדים שלהם והרצון הלגיטימי שלהם להשאר במובנים רבים חברה עם מאפיינים ייחודיים. שוק העבודה, יותר מכל מקום אחר, הוא הגשר לקרב בין חרדים ליתר חלקי החברה בישראל ואנחנו נבנה את הגשר הזה.

אנחנו נצטרך להתחבר "על מלא" לראשונה בהסטוריה שלנו, עם הציבור של ערביי ישראל, שעבר את מכבש ההסתה של פוליטיקאים מסיתים משני הצדדים. שרים ערבים בממשלות ישראל לא יהיו יותר מילת גנאי בישראל החדשה. יש בכוחם של שני הציבורים האלה, החרדי והערבי, לתת תנופה משמעותית לכלכלת ישראל ולקדם את החברה הישראלית כולה, זה יקרה. נתקן את חוק הלאום המביש, כך שאחינו הדרוזים שנלחמים איתנו כתף אל כתף בכל מלחמות ישראל ומשלמים מחיר גבוה במיוחד, ירגישו שותפים מלאים למדינה ולחברה בישראל.

לחברה הישראלית יש יתרון אנושי אדיר, אותו יתרון שבנה כאן את מדינת ישראל מאפס ב-1948 יבנה אותה מחדש ב-2025. בתחומים מסוימים כמו משטרת ישראל או משרד החינוך והבריאות, נצטרך ממש לפרק ולבנות מחדש, אבל זה אפשרי.

אני אומר לכם הערב, אל תשברו, זה לא קל. אני יודע. לרבים יש את אפשרות לוותר. לארוח, ולהתחיל מחדש במקום אחר. אבל אין לנו באמת את הפרויוילגיה הזו. תאמינו, תפגינו ותמשיכו לעשות טוב ואנחנו נעשה ביחד את הריסטארט הזה, וישראל תהפוך להיות מקום שה-ר-ב-ה יותר טוב לחיות בו

חדרה

איך נשמור על שפיותנו אל מול המתקפה הפראית על נפשנו? איך נתאר את חוויית החיים בישראל בעת הנוכחית? בספר "העולם של אתמול", הסופר סטפן צוויג מתאר את חיי הדור שאיתרע מזלו לעבור את שתי מלחמות העולם, וכך כתב: "נגזר עלינו לחוות כמות של מאורעות, שבדרך כלל ההיסטוריה מחלקת אותם בחסכנות, פעם לארץ אחת ופעם למאה אחת".

החיים בישראל מעולם לא התנהלו על מי מנוחות, וההיסטוריה לא חסכה מאיתנו הרבה. אמנם כל אחד ואחת מאיתנו יכולים להתייחס אך רק לתקופת חיינו, אבל עדיין קשה שלא לתהות אם בשנה וחצי האחרונות "כמות המאורעות" שחווינו, שלא לדבר על המשקל והקצב שלהם, לא היו חריגים באופן קיצוני.

אנחנו חיים במציאות לא נורמלית, שבה הנפש שלנו נתונה ללא הרף לבליץ ברוטלי של התפתחויות. התרחשות רודפת התרחשות, כותרת רודפת כותרת, פוש רודף פוש, "הותר לפרסום" רודף "הותר לפרסום". האירועים הולמים בנו בקצב מסחרר, שמטשטש כליל את תחושת הזמן. כל יום מרגיש כמו שבוע. כל שבוע – כמו חודש. כל חודש – כמו שנה. הקצב לא מותיר לנפש שלנו שהות מספקת כדי 'לעכל' את מה שקורה, כדי להעניק פשר למתרחש, כדי להעניק מלים למתרחש – לא כל שכן לגזור דרכי פעולה אפקטיביות. מה קורה לנפש האדם במצב כזה? הפסיכואנליטיקאי הבריטי וילפרד ביון התייחס למצב שבו האדם פוגש מתקפה מסיבית כל כך על החשיבה, וכך אמר:

"ישנם אנשים אינטליגנטים ביותר שאינם יכולים לשאת את ההפגה התמידית של מחשבות, רגשות ורעיונות שמגיעים מכל עבר, כולל מתוך עצמם. לכן אנשים אלו מבטלים את המינוי לעיתון, מסירים את המספר שלהם מספר הטלפונים, מסיטים את הווילונות ומנסים, ככל שניתן, להגיע למצב שבו הם משוחררים מכל השפעה נוספת. כך מאבדת הקהילה את תרומתו של אדם זה, ומבחינה מנטלית האדם מת – באותו אופן שבו תאים מסוימים בגוף נמקים." כשאנחנו שואלים את עצמנו איך יתכן שאזרחים רבים עדיין לא יוצאים לרחובות, עלינו לקחת בחשבון את הקושי לעמוד בפני ההפגה התמידית מצד המציאות, קושי שמוביל רבים "להסיט את הווילונות", לשון ביון.

לצעוק עליהם בתוכחה לא יעזור – אולי אפילו להפך. כשאנחנו מבקשים להבין איך יתכן שאנשים שחיים איתנו באותה המציאות, שחולקים איתנו את אותם הערכים, את אותם החלומות, לא קמים ומשמיעים קול צעקה, לא יוצאים להילחם על הבית, עלינו להבין שזה קשור בחוויה זו של התקפה פראית מצד המציאות על הנפש. הרי גם לנו, שיוצאים מהבית, המתקפה הזו לא זרה. חשבנו כמה פעמים ביום אתם ניצבים מול עוד כותרת בעיתון, עוד פוש חדשותי, עוד פוסט ברשת והתגובה הראשונה שלכם היא:

"לא ייאמן!"

"טירוף!"

"אין לתאר!"

אנחנו משתמשים במלים האלה כבשריון, מנסים בעזרתן להדוף מעלינו את המתקפה המתמשכת

על ההיגיון הבריא, על השכל הישר, על כל מה שאנחנו תופסים כנורמלי. אבל במציאות שבה אנחנו חיים, המילים הללו כבר איבדו ממשמעותן. תחת השלטון המופרע של נתניהו וממשלת ההפיכה וההפקרה, הדבר היחיד שלא ייאמן הוא אם השלטון לפתע יפעל בהגינות וביושרה; הדבר היחיד שאין לתאר הוא אם השלטון לפתע ישים את טובתנו האזרחים לפני טובתו שלו; והטירוף האמיתי הוא אם המטורפים לפתע ינהגו בשפיות.

המתקפה הפראית על נפשנו אינה מקרית. היא לא תוצר לוואי של החיים במזרח התיכון או של שלטון אימפוטנט וחסר כישורים שנאחז בקרנות המזבח. זו מתקפה שיש מאחוריה כוונת מכוון; היא חלק ממסע טרור תודעתי שמתוכנן להלום בנו בקצב מסחרר; שמתוכנן להקשות עלינו להבין את המתרחש לנגד עינינו; שמתוכנן להפציץ אותנו בשקר אחר שקר עד כדי כך שלא נדע עוד למי להאמין – או במה. זה טרור תודעתי שמתוכנן לפרק בשיטתיות את עצם היכולת שלנו להבחין בין אמת לשקר, עד שנתייאש לגבי עצם האפשרות לדעת משהו בוודאות. עד שנרים ידיים ונתמסר למציאות המקבילה, או עד שנבחר באדישות אזרחית – אדישות שמשרתת אך ורק את אויבי הדמוקרטיה. כדי להצליח לעמוד איתן מול המתקפה הפראית על נפשנו, כדי להגן בהצלחה על בוחן המציאות שלנו, אנחנו מוכרחים להמשיך לצעוק אמת. אנחנו מוכרים להדהד אותה גם לעצמנו, לשמור על המשוכנעים משוכנעים, לאחוז זה בזו במאמץ שלא להתנתק ולא להיסחף ברוח הרעה. המחאה שומרת על האחיזה שלנו במציאות, וכל זמן שהתקווה שלנו תהיה אחוזה במציאות, החלומות שנחלום יהיו חלומות ריאליים.

תודה רבה.

היום שאחרי - פנטזיה של סמולני

פרופ' דורון כהן | אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

מאמרון זה כולל:

- תסריט של הקמת קואליציה רחבה שמשקפת את עקרונות היסוד של המחאה.
- ביקורת על חלק מאנשי המחאה שמנסים להדיר חרדים וערבים מקואליציה כזו.
- תגובה של פרופ' מיקי מלול (איש ימין).

תסריט של הקמת קואליציה רחבה שמשקפת את עקרונות היסוד של המחאה

התסריט הכי סביר בימים אלה הוא הפסד מוחלט שיהפוך את ישראל למדינה מצורעת, מדינת עולם שלישי. אבל יש גם סבירות סופית לתסריט אופטימי יותר. חשוב לדון בתסריט כזה כי עצם הדיון הציבורי יכול להגדיל את הסבירות שלו, ולהוביל להתממשותו.

- (1) סביר להניח שבטווח הקצר המחאה הולכת להכשל. הממשלה תשרוד את מושב הקיץ. נתרגל לחטופים, נתרגל להרוגים, נתרגל למפונים. ההפגנות יהפכו להיות רעש רקע.
- (2) מבחינת נבחרי הציבור יהיה משעמם להמשיך להתנגח עם פירפורי המחאה. במקום זה צריך לנהל מדינה מצורעת עם קופת-אוצר מדולדלת. אי אפשר להנות מטיולים באירופה. צריך להתמודד כל הזמן עם קונפליקטים פנימיים בתוך הקואליציה. אין גאוות יחידה. יש נאחס.
- (3) סביר בתסריט כזה שהממשלה תתפרק עוד לפני מועד הבחירות הנקוב בחוק. בכל מקרה, גם אם זה לא יקרה, סביר להניח שיהיו בשלב מסוים בחירות. זה עדיין תסריט ריאלי.
- (4) יש גם סבירות סופית לכך שהבחירות יובילו להיווצרות גוש חוסם שימנע הקמה של קואליציה מהסוג הליכודניקי-משיחי-חרדי.

(5) ואם הצלחנו להעביר את המסר הדמוקרטי בהפגנות... אז הדמוקרטים והמפלגות הערביות (רע"מ, חד"ש) תהיינה מספיק חזקות ומספיק מתואמות בדרישה שאין ממשלה בלעדיהם. ומצד שני, לפיד גנץ ושות' לא יעזו להקים ממשלת "ימין על מלא" שתהיה מבוססת על קואליציה עם המשיחיים והחרדים.

(6) בממשלה החדשה שתקום מנסור עבאס ימונה להיות שר החוץ. ואפשר לחשוב על עוד כמה שיבוצים מעניינים. גם החרדים יצטרפו, כי להשאר מחוץ לקואליציה זה לא בא בחשבון מבחינתם. אבל לא תהיה להם יכולת סחיטה.

ועכשיו אפשר לדמיין: שיקום המדינה... הסכמים בינלאומיים... מזרח תיכון חדש... החזרת החטופים... ואולי אי פעם בעתיד הרחוק יותר -- הסדר שלום עם הפלסטינאים.

ביקורת על חלק מאנשי המחאה

התסריט שהוצג מבוסס על ההנחה שיהיה גוש חוסם יחד עם המפלגות הערביות למניעת ההקמה של קואליצית ליכוד+פשיסטים+חרדים. לקולאליציה החליפית, שתהיה מבוססת על קיומו של הגוש החוסם, יוכלו להצטרף אנשי ימין ליברלי של הליכוד, וגם חרדים (אבל לא תהיה להם יכולת סחיטה), וגם חד"ש (אם הם יאמצו את הקו הפרגמטי של רע"מ ולא ימשיכו עם הקו המילטנטי שבו הם נקטו עד כה). בתסריט המוצלח ביותר עבאס יהיה שר החוץ (לא צריך להיות שמאלני אוהב ערבים בשביל להבין כמה זה יועיל למדינה).

התזה של אנשי "הימין" (במרכאות) של המחאה היא שמפלגת הליכוד מתרסקת לחלוטין, גם מבחינת ההרכב האנושי וגם מבחינה אידאולוגית. לא ברור מה הסבירות של הנחה כזו. אם זה מה שיקרה... יהיה אפשר להקים, לטענתם, קואליציה ציונית-ליברלית שלא כוללת חרדים ולא כוללת ערבים. הטעות הבסיסית של הקונצפט הזה (לדעתי) היא שזו תהיה ממשלה כמו של בנט-לפיד שתישלט על ידי הסחטנות של הגוש המשיחי האנרכיסטי (נערי גבעות וכיו"ב). ממשלה כזו לא תחזיק מעמד, או תוביל אותנו לאסונות נוספים.

רק הפנטזיה הסמולנית (שהיא למעשה לא כל כך "שמאל" כפי שאטען להלן) מובילה לממשלה רחבה ויציבה שבה לשום צד אין יכולת סחיטה. ההדרה של חרדים וערבים ממשלה עתידית היא טעות אסטרטגית.

אנשי "הימין" של המחאה הם האנשים שמנסים להדיר או לצנזר דוברים בהפגנות, תחת ההנחה שעמדות "קיצוניות" ירחיקו תומכים פוטנציאליים. אני טוען שהתזה בבסיס עמדה היא מוטעית, ומבוססת על תפיסה סטרואטיפית של אנשי הליכוד. בפרט: (א) אנשי הליכוד הליברלי אינם אספסוף והם מסוגלים להקשיב, גם אם לא להסכים, לנאומים שמאלניים ואפילו של ערבים. (ב) מה שמברח אנשי ליכוד מהמחאה הם הצביעות וההתנשאות של אנשי "הימין" של המחאה, ולא הנוכחות של נאומים ערבים או שמאלנים. ההפך: נושאים חברתיים והומניטריים דוקא קרובים לאג'נדה של אנשי ליכוד.

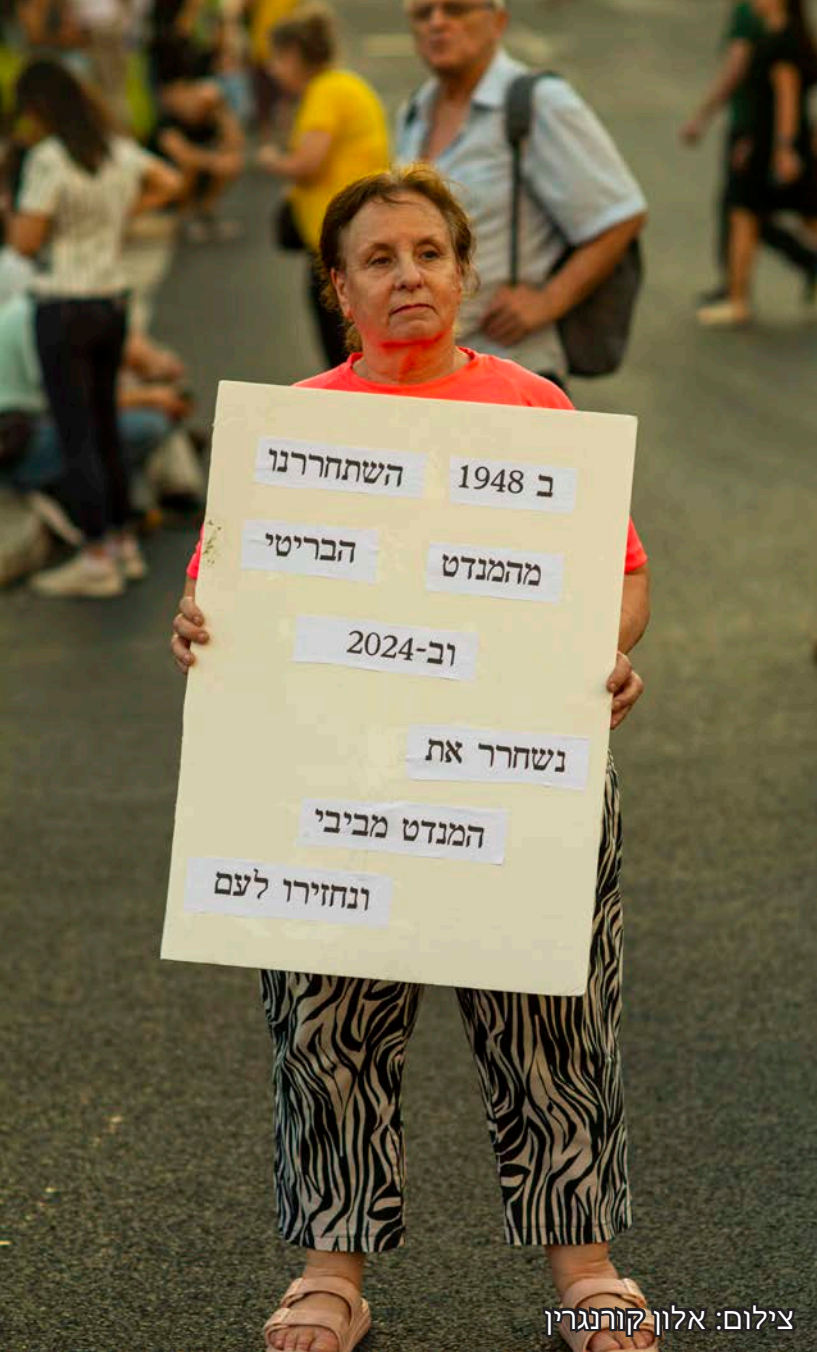
חלק גדול מאנשי "הימין" של המחאה בדרך כלל אומרים: אני הייתי או עודני שמאלני... אבל צריך להדיר ערבים ושמאלנים "קיצוניים" מהמחאה. אנשי "הימין" של המחאה הם גם כנראה האנשים שיגידו שבגלל הליכודניקים אי אפשר להקים קואליציה עם מפלגות ערביות, שצריך ממשלת "אחדות" בלי ערבים ובלי חרדים. ההסבר שלי לתופעה: אנשי "הימין" של המחאה הם למעשה גזענים (כנראה בצורה לא מודעת). הם לא יכולים להודות בזה. הם מעדיפים להטיל את האחריות לעמדות שלהם על הימין הליכודניקי. הם טוענים שאנשי הימין הם "בבוניס" (עוד סוג של גזענות). לכן על פי תפיסה זו -- אם רוצים שהמחאה תצליח, ואם רוצים להקים קואליציה, אז צריך לבצע הדרת ערבים. אגב זה כנראה אותם אנשים שמנסים לטעון שכל מה שקרה -- זה (רק) באשמת נתניהו. הם לא מסוגלים לקחת אחריות ולהבין שהגענו לאיפה שהגענו בגלל תהליך הרסני שעבר על החברה הישראלית. ה-7 באוקטובר היה מתרחש גם אם בנט ולפיד היו נשארים בשלטון.

תגובתו של פרופ' מיקי מלול

לגבי קואליציה אני בעד כזו שתהיה רחבה כמה שיותר ימין ומרכז ושמאל. הקואליציה יכולה לכלול חרדים וערבים אך זאת בתנאי שהמפלגה והחברים בה מכירים בקיומה של מדינת ישראל. קואליציה כזו עשויה להאיץ ולהצמיח דרכים חדשות ורעננות לשיקום בנייה וצמיחת החברה הישראלית. כמו כן ליצירת חיבורים הכרחיים בין חלקי החברה הישראלית. לגבי עבאס. זו אופציה מעניינת. אני לא שולל. צריך ללמוד לפני כן התבטאויות שלו בזירה הבינלאומית. בכל אופן בהינתן שרי החוץ הכושלים שהיו לנו בשנים האחרונות זו אופציה ששוה לשקול בכובד ראש.

הערה: פרופ' מיקי מלול (איש ימין, הצביע לליכוד בבחירות האחרונות) הזמן לתת נאום בהפגנת מוצ"ש שנערכה בבאר שבע (חזרנו לרחובות חוברת מס' 1). הוא גם נאם לאחרונה בהפגנה במודיעין. למרבה הצער בשתי הפעמים חלק מהקהל ניסה להרעיש את נאומו, בגלל שלא כל עמדותיו מתיישבות עם הנרטיב שנחשב כלגיטימי...

צילום: אלון קורנגרין

צילום: אלון קורנגרין

צילום: אלון קורנגרין

חיפה

צילום: רן דמבו

מחאת פתח תקווה

6 יולי 2024

פרופ' רות שרץ-שובל | מכון ויצמן למדע

ערב טוב לוחמי ולוחמות החופש, תשעה חודשים חלפו מאז השבעה באוקטובר. שנה וחצי חלפה מאז החל ניסיון ההפיכה המשטרית. החופש הגדול התחיל השבוע. החופש. הגדול. תחשבו רגע על המילים הללו. איך אפשר בכלל לדבר על חופש כש 120 חטופים וחטופות עדיין מוחזקים בשבי בעזה? כשאלפי מילואימניקים שוב מגויסים בצווי 8, חלקם בפעם השלישית, ואינם יכולים לקחת את ילדיהם לים, לבריכה, לסתם בילוי נורמלי של קיץ? כשעשרות אלפי אנשים שוהים במלונות לא כי חופש, אלא כי הצפון בוער והם אינם יכולים לחזור לבתיהם! יום רודף יום וכל שבוע מביא עימו עוד שמות שהותרו לפרסום, עוד טרלול חדש, ותהום נוספת שלא האמנו שאפשר ליפול לתוכה.

שמי רותי שובל. אני חוקרת סרטן במכון ויצמן. אני חברה באקדמיה הישראלית הצעירה. ואני רואה בחרדה איך בכל יום שעובר עוד הזמנות לכנסים מתבטלות, עוד שיתופי פעולה מעוכבים והחרם הבינלאומי מתגבר. סטודנטים חוזרים ממילואים שבורים וסטודנטים זרים עוזבים את הארץ. חברים לא מעטים מחפשים את הדרך החוצה. לא רוצים שילדיהם ישרתו את הרודן ולא רואים איך ממשיכים במחקר האקדמי במצב הזה. רק השבוע שמענו על שני מתמטיקאים מהמובילים בעולם שעזבים את מכון ויצמן והאוניברסיטה העברית ועוברים לאוניברסיטת פרינסטון בארה"ב. זה לא רק באקדמיה. בן זוגי רופא ילדים בבי"ח שניידר כאן בפתח תקווה ואנחנו יודעים שמגמה דומה ואף משמעותית יותר קיימת בקרב הרופאים. זה לא קורה מיד. זה לא קורה ברעש. זה קורה בשקט, זה גרום נזק בלתי הפיך.

ומה הממשלה עושה מנגד? מקדמת חוק השתקה מקארטיסטי שיחייב מוסדות אקדמיים לפטר חברות וחברי סגל המתבטאים באופן שהשלטון רואה בו חתירה נגד המדינה. חופש הביטוי הוא הבסיס לכל מחקר אקדמי. איך אפשר לקיים מחקר אקדמי פורץ דרך תחת חוק שכזה? זאת ועוד - סטודנטים ששירתו מעל 60 יום במסגרת צו 8 היו אמורים לקבל מענקים אוטומטיים עבור שירותם. במקום זה, דווח על מתווה הזוי ובזוי בו הם יאלצו לבקש סיוע באופן אקטיבי מקרן הסיוע. כל זאת כאשר במקביל הממשלה עושה ככל יכולתה למנוע גיוס חרדים ולהעביר להם מענקים נדיבים בכל דרך אפשרית. איך אפשר ללמוד, לחקור ולהתמקצע ככה?

בלי אקדמיה בינלאומית אין לנו קיום.

אקדמיה זה חינוך.

אקדמיה זו מקצוענות.

בריאות. הנדסה. בריאות הנפש.

בלי אקדמיה – אין הייטק

בלי אקדמיה – אין כלכלה

ומי יציל אותנו כשכלכלה וההייטק יקרסו? מי שאינם לומדים לימודי ליבה ואינם משרתים בצבא? כדי להוציא את המדינה מהמשבר שפקד אותנו נדרשת מקצוענות, אהבת המדינה, חשיבה מפוקחת וחזון. נתניהו חיסל כל גורם מקצועי, מפוקח ובעל דעה עצמאית שיכול לתת את הפתרון הזה. אנחנו עייפים. אנחנו עצובים. אנחנו מיואשים. כבר שנה וחצי שאנחנו מפגינים. ימי שיבוש, עצרות זעם, צעדות תקווה.. כולנו שואלים את עצמנו: עד מתי נמשיך להפגין? למה לצאת שוב אם כלום לא עזר והממשלה בשלה?

אבל בואו נעמיד דברים על דיוקם: לפני שנה וחצי יצאנו למאבק בהפיכה המשטרית. הקמנו את מטה המאבק של האקדמיה להילחם על הדמוקרטיה. במקביל אלינו קמו ארגונים נפלאים והצטרפו אליהם אנשים ונשים נחושים שאהבת המדינה והדמוקרטיה מפעמת בהם ובהן. התרענו מפני ההשלכות של המדיניות המסוכנת של נתניהו, לוי וסמוטריץ' על עצמאות מערכת המשפט, חופש הביטוי, האקדמיה, ומערכת אכיפת החוק. והצלחנו! עצרנו את החקיקה. אף חוק מחוקי הדיקטטורה לא עבר. אף חוק. אפילו חוק ההסתברות שעבר בתחילה (והיום שבו עבר, באופן אישי, שבר את ליבי) נפל בבג"צ. תגידו לעצמכם את זה, בבקשה. אף. חוק. לא. עבר.

בשבועות האחרונים מרגישים את הבקיעים. גנץ יצא מהמשלה. חברי כנסת מהליכוד מעזים להתבטא נגד אי השוויון בחוק הגיוס. זה עובד!! אז למרות שאנחנו על הקצה, וכבר אין כוח – חייבים למצוא את הכוח. כאמא לשלושה ילדים, הבכורה שבהם חיילת תומכת לחימה בעוטף, אני חייבת למצוא את הכח. בתוך הכאב הפרטי שלכם חפשו את הזעם, את התקווה, וצאו איתם החוצה. תסתכלו על הילדים היפים שלכם, ההורים שלכן, בני ובנות הזוג, תחשבו על מה שיקר לכם וצאו לרחובות. תסתכלו סביבכן. תראו כמה חזקים אנחנו ביחד.

מחר, ה' 7/7, יום התנגדות – תבחרו ארוע, קחו אתכם עוד חבר או חברה, צאו לרחובות ותעזרו לנו להביא בחירות עכשיו. יש לנו דרך, יש לנו כיוון ויש לנו אחד את השני ואין לי ספק שנצליח. ההתמדה מנצחת הכל.

תודה רבה

ד"ר עפרי דון טופילד | אמא ערה והחלוקים הלבנים

ערב טוב לאנשי העמק. שמי עפרי, אני רופאת משפחה, אמא לשלושה מילואימניקים ונער לקראת גיוס אני ממובילות תנועת אמא ערה, שקמה אחרי המלחמה, וגם בין מובילי "החלוקים הלבנים" שהוקמה עם תחילת ההפיכה המשטרית.

לפני קצת יותר מתשעה חודשים, לקראת יום כיפור, נשאתי דברים מול ביתו של יואב גלנט, וכך אמרתי: שמי עפרי. אני גדלתי מגיל 5 במשפחה שכולה. דוד שלי, דני שמיר, נהרג ב-15 באוקטובר 1973 בקרב הארוך במוצב בודפשט בסיני. השנה אני מבקשת סליחה מדני שלנו, ומכל מי שנתן את חייו למען המדינה הזו.

אני מבקשת סליחה ואני שואלת את עצמי איך העזנו לשתוק לנוכח השנאה הגואה בניצוחם של תאבי שלטון ותאבי בצע איך העזנו לשתוק לנוכח העוולות הנערמות, שנים לנוכח רמיסה יומיומית של הערכים עליהם הוקמה המדינה איך אני מעזה, לגייס ילד אחרי ילד אחרי ילדה ולשתוק כשהשאיפה לשלום הפכה ל"בגידה"?? ואתה, האלוף יואב גלנט, שר הבטחון יואב גלנט שותק? החיילים שלך הם הילדים שלנו, אנחנו, פה! והסכנה פה, ואת זה אתה יודע היטב 50 שנה למחדל הקטלני בתולדות מדינת ישראל. האם שמך יהיה חתום על המחדל הבא? אין-לך-זכות-שתיקה. אמרתי אז לגלנט. והנה אנחנו, 9 חודשים בדיוק אחרי האסון, הפשע, המחדל הכי גדול ומפלצתי בתולדות מדינת ישראל וארץ ישראל.

ותאכלס? גלנט עדיין שותק. יש מכונה שלמה שתפקידה להשתיק כל מי שמרים את ראשו. תנועת אמא ערה הוקמה מספר שבועות אחרי תחילת המלחמה, כשקבוצת אמהות ללוחמים החלה להבין שאין יעד, אין מטרה ואין תכנית למלחמה הזו. וגם אותנו ניסו להשתיק: מה פתאם אמהות לוחמים מביעות עמדות ביקורתיות כלפי הדרג הפוליטי, ועוד במהלך מלחמה.

אתן מחלישות את הלוחמים

אתן מפלגות

אין זה מקומכן.

אתן סתם פוליטיות.

בתי הבכורה במילואים עכשו. בני שזה עתה השתחרר מ-7 חודשי מלחמה מחזיק בצו 8. בן נוסף שוחרר מכמה חודשי מילואים ויש לי עוד בן לגייס. גם הוא מתכנן לתת הכל, להיות לוחם. ולכן זהו מקומי, בשום אופן לא לשתוק כשהלוחמים נשלחים למלחמה ללא מטרות, במדינה ללא כל חזון מדיני. מחאת החלוקים הלבנים, המאגדת את אנשי הרפואה, הוקמה מיד בינואר 23 תחת הסיסמא "אין בריאות בלי דמוקרטיה". גם את החלוקים ניסו להשתיק. מה הקשר בין רופאים להפיכה משפטית? מה הקשר בין רפואה לדמוקרטיה? אתם סתם פוליטיים.

מאז המלחמה, סיסמת החלוקים הלבנים "ובחרת בחיים" מעידה יותר מכל על מה אנחנו חוששים. 120 חטופים עדיין מחכים שמדינת ישראל תציל את חייהם של אלה שעדיין חיים מתוכם, ויש אפשרות ויכולת. אבל ממשלת ישראל לא בוחרת בחיהם. וכמה נרצחו? 1200? 1360? 1438? 679 חיילים קיפחו חייהם במלחמה זו אין לנו ואין לאף אחד, ילדים למלחמות ללא מטרות כי אנחנו בוחרים ומחויבים לבחור בחיים: של החטופים, של החיילים שלנו. אז תאמרו לכל המשתתפים ולכל השותקים: אין לאף אחד זכות שתיקה עד שבישראל תהיה ממשלה שמקדשת את החיים.

סאלי עבד | חברת מועצת העיר חיפה מטעם 'רוב העיר' أغلبية البلد פעילה חברתית.

מסא אלחיר ערב טוב למחאת העם חיפה! احتجاج الشعب

אנחנו נמצאים בתקופה חשוכה מאוד. 9 חודשים של כל כך הרבה הרס והרג. ממדים בלתי נתפסים של אובדן אנושי והרגשה שלחיים על סף תהום בלי קרקע. תהום מוסרי, פוליטי, חברתי, כלכלי. אין דבר קשה יותר אבל גם חשוב יותר, מאשר כל שבוע מחדש להתגבר על התחושות האלה ולצאת מהבית לא רק כדי להגיד מה לא, אלא להגיד מה כן, להחזיק בזה, של מה כן אנחנו רוצים, אז תודה לכל מי שמחזיק ומחזיק את זה שנמצאים פה - ובכל רחבי הארץ.

ביטחון, أمن وأمان - מילה שהפכה למילה נרדפת להכרחיות של לשליטה צבאית, אכזרית ואלימה על של מיליוני אנשים - של כיבוש ומצור. במשך עשורים מוכרים את המילה הזו גם ליהודים והישראלים כמציאות הכרחית לכל מה שעושים לנו אבל מה שאנחנו חיים הוא לא ביטחון, אלא במקרה הטוב הישרדות. האפשרות לחיות בחירות, בכבוד, בשוויון, ברווחה - זו כבר מציאות כל כך רחוקה שכמעט איבדנו את היכולת לדמיין אותה. שם האשליה של ביטחון מובילים מלחמה עקובה מדם, שגבתה וגובה מחיר בלתי אנושי בלתי נתפס ובלתי ניתן להצדקה, לאוכלוסייה האזרחית בעזה וכן לישראלים שממשיכים למות או לחיות בפחד בכל יום שהיא נמשכת.. לא זו בלבד, אלא שהמלחמה הזו לא מחזירה את החטופים בחיים הביתה, אלא רק מסכנת את חייהם ופוגעת בסיכוי להשיב אותם. המלחמה הוא המשך ההפקרה של עשרות אלפי מפונים מהצפון והדרום, ומייצרת עבור כלנו אי-בטחון מתמיד ופחד וממלחמה אזרחית כוללת, שאת הממדים שלה עוד לא ראינו. ולא רק בתחושת הביטחון שלנו המלחמה פוגעת, היא גם קורעת אותנו כחברה, וגם גוררת משבר כלכלי וחברתי עמוק, שאני חוששת שלא נצליח להתאושש ממנו במשך שנים.

עבורנו, עבור רוב המוחלט האנשים שחיים בין הירדן לים המלחמה היא אסון, היא עונש. היא סיוט שאנחנו מחכים שייגמר ושנוכל להתעורר ממנו ליום חדש של חיים ושלו. אבל הם? בממשלה? הם לא מעוניינים בחיים או בשלום, להם יש תוכניות אחרות לגמרי. כשרובנו מופקרים, הם מספחים אדמות, ובונים התנחלויות, מקיימים כנסים ומדברים על הקמת יישובים חדשים בגוש קטיף - ברצועת עזה ובדרום לבנון, שולחים חיילים להגן על מתנחלים שמציתים בתים של פלסטינים באש בגדה, או לחסום שיירות סיוע לעזה, או לאיים על בעלי עסקים ערבים בירושלים וממשיכים בחזון המשיחי המטורלל שלהם. כאן בחיפה, הם שולחים את המשטרה לעצור באלימות מחרידה מפגינים ערבים, רק 10 דק' מכאן, כדי לקדם את החזון הזה: החזון שבו הפלסטינים מדוכאים ומשועבדים, חזון בו היהודים חיים בפחד ניצחי מטרור ונקמה, וחזון שבו על שני העמים יחד נגזר לחיות על חרם.

זהו הרגע, זוהי השעה - לבנות אלטרנטיבה. להתארגן סביב החזון שלנו. לא רק להתנגד, אלא להגדיר מחדש מה זה ביטחון, מה זה שוויון, ומה היא דמוקרטיה. לדרוש מחדש בעלות על העתיד והחברה שלנו. הגיע הזמן שנאמר בגאווה כי המילה ביטחון - אמורה להיות נרדפת לרווחה, לקידוש חיים ולחירות אמיתית לכל מי שחי על האדמה הזו, לשגשוג ולעתיד טוב ומשותף. אני לא מבקשת משהו קל. להוביל חזון זה להחזיק בתקווה, באמונה ביכולת הקולקטיבית שלנו לשנות.

אני מזמינה אותכם להתחיל לעשות את זה פה בחיפה. נתחיל בעיר האהובה שלנו. בואו לא רק נדמיין, אלא נתארגן ונעבוד ביחד עם השפע שיש לנו - ויש שפע- תושבים ותושבות, נבחר ציבור

ושלטון מקומי, חברה אזרחית וקהילות שונות למען חיפה משותפת, בטוחה, שוויונית, ירוקה ומשגשגת. כזו שלא רק מתנגדת למציאות, שדורשת החלפת שלטון, ועסקת חטופים, ועצירת המלחמה - אלא כזו שבאופן אקטיבי בונה את החברה שאנחנו רוצות לראות.

להחזיק בחזון שנראה כל כך רחוק מהמציאות זה לא נאיבי. להחזיק בתקווה, באמונה של היכולת הקולקטיבית שלנו לשנות זה הדבר הכי רדיקלי שאפשר לעשות בצומת היסטורית זו. כמה שהתקווה הזו היא מדממת, ומעוותת, ומכוערת, וכמה שהקולקטיב הזה שאנחנו מדמיינים נראה בלתי אפשרית פוליטית - ערבים ויהודים, חילונים ודתיים, פריפריה ומרכז, מכל הקהילות, מכל המקומות, רוב חדש - אנחנו חייבים לדמיין אותן, כדי לבנות אותן.

זה ידרוש המון עבודה, גם של התנגדות נגד הכוחות הקיצוניים ונגד ממשלת המוות שמובילה אותנו יותר עמוק לתוך התהום, אבל הוא גם ידרוש המון עבודה חיובית, אקטיבית, של עשייה, של למידה ולמידה מחדש, של צמיחה, של בניית מוסדות חדשים שעוזרים לנו להגדיר את האנחנו החדש - אנחנו רחב - אנחנו שמורכב מהרוב של אנשים, שיש להם את האינטרס ואת הרצון לחיים טובים, לשלום, לביטחון לאומי, אישי, חברתי וכלכלי. וסליחה שאני מתחצפת ומעזה לחלום עוד קצת - אבל בחזון שלי לכולנו יש גם דיור בר-השגה ותעסוקה הוגנת, ותחבורה ציבורית יעילה וטובה, אוויר נקי, מערכת בריאות מתפקדת, וחינוך מצוין לילדים של כל אחת ואחד מאיתנו. בחזון שלי יש חברה שבה לא נסבול ממקרי רצח, מנשק בלתי חוקי, מאלימות ופשע מאורגן, וממשטרה אלימה ופוליטית אפילו פה בחיפה.

אנחנו פה, במחאת העם. כאן להילחם על הנשמה של החברה הזו, ובעצם העתיד של שני העמים שחיים פה - ואני כערבייה פלסטינית - ישראלית, אני פה כדי להילחם על זה יחד איתכם. ואני אסיים בלדרוש, שוב ושוב: עסקה עכשיו. החלפת שלטון ובחירות, עכשיו! למען החזרת החטופים, למען תושבי עזה, למען המפונים, למען העתיד של כולנו.

עומר דנק | סא"ל במיל' וחוקר סיום מלחמות

בואו נדמיין את הרגע הבא: דורון, מקסים, אריאל, מתן, יוסף חמיס, עדן, איתן, אברהם, ארבל, רומי, דניאלה, נעמה ויתר החטופים שלא ציינתי חוזרים מהשבי. מדינת ישראל מתקנת באיחור, אבל מוטב מאוחר, את החוב המוסרי: להחזיר את אחינו מהתופת של חמאס. איזו אנחת רווחה תפרוץ כשנוכל להכריז: "ושבו בנים לגבולם".

אזרחים ידעו שהמדינה תגן ותשמור עליהם. חיילים ידעו שמי ששולח אותם לקרב, מוכן לשלם את המחיר להחזרתם. אנחנו נדע שזאת מלחמה למען מטרות מוצדקות והממשלה לא מעדיפה הישרדות. תושבי עוטף עזה והגליל ידעו שאנחנו מגיעים לעזור להם ולשקם את ביתם.

מאז מלחמת העולם השנייה רוב המלחמות מסתיימות בהסכמי הפסקת אש. כך הסתיימו מלחמות ישראל, מלבד נסיגה חד צדדית מלבנון הראשונה. מקימי המדינה הבינו שישראל לא יכולה לכפות בכוח צבאי את השלום, למרות שהכרענו את צבאות ערב. ישראל מדינה קטנה וצה"ל הוא צבא מילואים. אנחנו חייבים מלחמות קצרות, כי אחרי המלחמה צריך להמשיך לבנות את המדינה. לחזק את החינוך, המדע, האקדמיה והכלכלה. בזכות זה יש בטחון וכלכלה משגשגת.

ב-56 יצאנו למלחמה כדי למוטט את שלטון נאצר, לא הצלחנו. ב-1982 יצאנו לפתור את הבעיה הפלסטינית ולהמליך שלטון חדש בלבנון שיחתום על הסכם שלום. גילינו שאין בכוחנו לעשות את זה. בגין חשב שה"מבצע הזה שאנו קוראים לו שלום הגליל... יש בו לרפא את הטראומה של מלחמת יום הכיפורים". שרון אמר שנישאר בלבנון כמה שצריך. ישראל התבוססה בבוץ הלבנוני, ולמדנו שלמרות כוח האדיר של צה"ל, בעיות לא נפתרות רק בכוח. נתניהו קיווה שהמלחמה בעזה תרפא את הטראומה שהביא עלינו ב-7/10. אחרי 9 חודשים אנחנו בדרך לטראומה גדולה יותר. למלחמה בעזה אין מטרות מלבד ריפוי והשכחת הטראומה, כי יש פחד להחליט. כשאין מטרות ואסטרטגיה

תל אביב

איך להשיג אותן המלחמה במבוי סתום כבר חצי שנה.

להביא מלחמות לסיום זאת החלטה קשה לכל המנהיגים. מלחמה שמסתיימת בהסכם מחייבת להודות שלא הושגו כל היעדים שלה. אצל נתניהו זה קשה שבעתיים, לנוכח גודל האסון שקרה במשמרת שלו. נתניהו יודע שהפעם לא ניתן למכור אשליות "חמאס מורתע", "חמאס ספג מכה קשה". הבאת המלחמה לסיום פירושה מלחמה פוליטית עם הימין הקיצוני ואכזבה קשה של הבייס. סיום המלחמה יביא לכך שהמורשת ההיסטורית שלו תהיה ה-7/10. הפחד מהעתיד חזק מהמשמעות האיומה לא להחזיר את החטופים. לכן הוא מסכל את העסקה. למען החטופים ולמען עתיד המדינה אנחנו אחראים לשנות את זה. המשך המלחמה יביא לנזק גדול הרבה יותר. כשרואים את החולשה של ישראל תחת נתניהו מזהים הזדמנות לתקוף.

הגענו לרגע האמת, ביידן יתקשה לקדם עסקה לקראת לבחירות, טראמפ ירצה לסכל אותה. אנחנו ברגע גורלי. המשך המלחמה תוך הפקרת החטופים, התחפרות בחול העזתי והסיכון של מלחמה בצפון מסוכנים פי כמה מסיום המלחמה בעסקת חטופים. ישראל לא תעלים את חמאס ושליטתו ברצועה, למדנו את זה בעבר. "נצחון מוחלט" זאת אשליה, אין תקדים לבניין אומה שהצליח במזרח התיכון. ישראל ידעה להתאושש ממלחמת יום הכיפורים, מהמשבר הכלכלי אחרי לבנון הראשונה ומהאינתיפאדה השנייה, למרות שלא הסרנו את האיומים. חייבים לסיים את המלחמה כדי להתחיל במלאכת השיקום.

מגיע לנו תקווה וחזון, לא הפחדות וייאוש. בואו נרים את הראש, נצא לרחובות ונאלץ את הממשלה לקבל את ההחלטה האחרונה שהיא ראויה לקבל: להחזיר את החטופים ולפנות את הדרך. ישראל זקוקה למנהיגות אמיצה, ראויה וישרה, שתחזיר אותנו להיות דמוקרטיה ליברלית. אלה רגעי האמת, חייבים להפעיל את הלחץ שיביא לעסקת חטופים. עסקה היא לא רק ציווי מוסרי זה גם מה שנכון אסטרטגית.

ד"ר רינה ענתי | משפטנית ופעילה בעמותת משמר הדמוקרטיה

היום מלאו תשעה חודשים לטבח. תשעה חודשים ליום בו ישובים שלמים הפכו לשדה קטל בידי ארגון טרור רצחני. תשעה חודשים ליום בו אזרחי ישראל גילו, למרבה הזוועה, שהם נתונים ברשות עצמם. שאין אף אחד מאחוריהם. שמאחורי המילים הגבוהות על החזרת הביטחון. על משילות. ועל הרתעת החמאס - לא עומד דבר. אלה סיסמאות ריקות מתוכן. כלאם פאדי. סיסמאות שמסתירות את העובדה הפשוטה שהשלטון אינו מסוגל לעשות את הדבר הבסיסי ביותר שהוא מחוייב אליו. להבטיח את שלום אזרחיו.. לא בשדה הקרב, אלא בבתים שלהם. בפיג'מות. בחיק המשפחה. במקום שאמור להיות הבטוח ביותר.

היום מלאו תשעה חודשים לטבח. ואותן הסיסמאות הריקות מתוכן שהסתירו מהציבור את המצב האמיתי. את החידלון. את חוסר האסטרטגיה. את חוסר הכשירות של השרים. את היהירות והזיחות שניבטו מסרטונים במשקפים ורודים. משמשות גם היום את השלטון. שוטפים לנו את התודעה עם סיסמאות על ניצחון מוחלט. על ביחד ננצח ומסתירים את העובדה הפשוטה שגם היום. תשעה חודשים אחרי ההבטחה לניצחון. השלטון אינו מסוגל להבטיח את שלום אזרחיו..

היום מלאו תשעה חודשים לטבח. והסיסמאות על הניצחון לא רק מסתירות את העובדה שלא הכנענו את החמאס. לא השבנו את הביטחון. ולא החזרנו את החטופים. אלא הן נועדו להסתיר את המציאות שקדמה לטבח. את העובדה שהטבח לא התרחש בואקום. את העובדה שיש אחראים לטבח. ואת העובדה הפשוטה שאלה שהטבח התרחש במשמרת שלהם אינם יכולים להמשיך ולכהן בשלטון. שהתרחשות הטבח הפכה את השלטון ללא לגיטימי. שהטבח נתן לנו האזרחים גט כריתות מהשלטון. הטבח נתן לנו גט כריתות מנתניהו. ומעל הכל - הסיסמאות על עד הניצחון המוחלט נועדו לשמר את מצב המלחמה. כי המלחמה, החללים, הכאוס, חוסר הביטחון, השקר שלא מבקרים שלטון בעת מלחמה. הם מסך העשן שמאפשר לשלטון להשלים את ההפיכה המשטרית זו שהחלה לפני הטבח. הפיכה משטרית על מלא.

הפיכה משטרית הנשענת על השתלטות על שלושה מוקדים: מערכת המשפט. המשטרה. התקשורת הפיכה משטרית בה אין שומרי סף המבקרים את השלטון. הפיכה משטרית בה השלטון מעל החוק ולא נותן את הדין על כלום - אפילו לא על טבח. אפילו לא על הפקרת החטופים. אפילו לא על מלחמה שנועדה רק לצורך ההיאחזות בשלטון. ובניגוד למה שרוב הציבור סבור כאילו בסוף המלחמה דברים ישובו לקדמותם כאילו תיפסק ההפקרות השלטונית. כאילו תיעלם האלימות המשטרית. הרי שלא רק שדבר לא ישוב לקדמותו אלא שכעת מעוצבות הנורמות של הדיקטטורה. נורמות בהן השחיתות גלויה לעין כל. נורמות בהן אין דין ואין דיין. וצריך להסתכל למציאות בעיניים ולומר בקול גדול שההפיכה המשטרית כמעט והושלמה. המשטרה נשלטת בידי עברייני והיא מסכנת את האזרחים. האזרחים נעצרים ללא עילה. התקשורת ברובה משתפת פעולה עם התעמולה השלטונית ומי שלא מוחלף. מערכת המשפט חלשה, שומרי הסף נאלמו. מדינת ישראל נכנעת לשחיתות והיא כפסע משלטון דיקטטורי. ויהיה בו כל מה שיש בדיקטטורות אחרות: תקשורת מגויסת, מערכת משפט פוליטית, משטר פוליטית, שחיתות, ומעל הכל - הפקרת חיי אדם. וההפקרה היא לא משהו עתידי. היא מתרחשת כבר כעת.

תשעה חודשים מיום הטבח והפכנו ממדינה שבה היה ברור לכל אזרח שחובה להשיב את החטופים למדינה בה יש מי שסבור שזו שאלה של מחיר ולא חובה מוסרית מדינה בה השלטון מפקיר את

החטופים ומדבר על ניצחון מוחלט. מדינה שבה ראש ממשלה אומר ביטחון: אני מוכן להחזיר רק חלק מהחטופים ואף אחד לא אומר לו – מי אתה בכלל שתקבע שרק חלק יזכו לשוב? האיש שחושב שיש לו זכות קנויה להיות בשלטון גם במחיר של חיי אזרחים.

ברטוריקה, בסיסמאות ריקות מתוכן – הורגלנו לכל מה שאינו נורמלי: לראש ממשלה נאשם, לשר משטרה עברייני, לשרת תחבורה מושחתת, לשר אוצר נער גבעות חובב פיגועים שחושב שהקופה הציבורית היא של סבתא שלו וכעת מרגילים אותנו להפקרת חיי אדם לטובת היאחזות בשלטון. מרגילים אותנו לכך שיש אזרחים שהחיים שלהם שווים לשלטון ויש כאלה שפחות, הרבה פחות.

וכדי שלא נתרגל להפקרת חיי אדם, כדי שההפיכה המשטרית לא תושלם, כדי שישראל תהיה דמוקרטיה ליברלית ולא דיקטטורה לאומנית דתית המושחתת על שחיתות ועל ביזה - חובה עלינו להתנגד, חובה עלינו לא רק להמשיך במחאה אלא להגדיל אותה, להרחיב אותה ולהעמיק אותה – ובניגוד לשקרים שמספרים לכם כאילו המחאה לא עוזרת – המחאה היא היחידה שעוזרת, בהיעדר שומרי סף, בהיעדר אופוזיציה ועם שלטון שפורע כל נורמה חוקית, מוסרית ושלטונית, המחאה היא שעומדת ביננו לבין דיקטטורה.

והתפקיד של כולנו הוא לא רק להמשיך ולמחות אלא לדאוג לכך שהמחאה תתרחב לכל חלקי האוכלוסיה, לצעירים, לצפון הנטוש והעולה באש, לחרדים – שהמנהיגים שלהם הופכים אותם לציבור שבוי, לערבים שחמישית מהם אזרחי ישראל – רק איחוד הכוחות הליברליים, השומרים על שלטון החוק, ינצח את ההפיכה המשטרית, רק התרחבות ההתנגדות יזכיר לשלטון שהחובה העיקרית שלו היא השבת כל החטופים – ורק השבתם היא ניצחון.

המחאה היא הכלי שיש בידנו לחזור למדינה שלא נשענת על כוח וכסף אלא על מוסר, ערכים ושמירה על חיי אדם.

ד"ר יוסי ביילין | שר המשפטים לשעבר ויושב ראש יוזמת ג'נבה

אני רואה אתכם מכאן. והלב רחב. זה נפלא. נפלא לראות אתכם. לדעת מה אתם חושבים. ולהבין ביחד, כמו שכבר נאמר כאן, שהערב הזה שונה מכל הערבים. כשנדמה שמשהו מדפק על הדלת. כשנדמה שאולי אולי אפשר יהיה להחזיר את כל החטופים במסגרת הסכם: יהודים, בדואים, כל מי שנמצא שם כל כך הרבה זמן. ישנם מלאכי חבלה. שיעשו הכל כדי למנוע הסכם. שיעשו הכל כדי להמשיך במלחמה. עד לאיזשהו ניצחון מוחלט שאף אחד מאיתנו לא מבין בדיוק למה הכוונה. אבל העדיפות העליונה שלנו היא החזרת כל החטופים. והמחשבה --- שאפשר לעשות דבר כזה; שבהתחלה בכלל שוכחים שזה אחד היעדים; ואחר כך אומרים כן יהיה הכול; אנחנו נעשה את זה ונעשה את זה ונעשה את זה וגם נעשה את זה --- זו מחשבת הבל. מי שחושב שגם וגם וגם -- מרמה אותנו. הם ישוחררו רק במסגרת של הסכם וההסכם יהיה קשה.

מכרו לנו לוקשים. לפני השבעה, באוקטובר הסבירו לנו שהבעיה היא לא הבעיה הישראלית פלסטינית. שכל מה שצריך לעשות עם הפלסטינים זה לצמצם את הסכסוך, לכווץ את הסכסוך, לנהל את הסכסוך. כאילו שמישהו מאיתנו יודע איך מנהלים סכסוך: באים בבוקר לעבודה במשרד ומנהלים סכסוך. לא מנהלים סכסוכים לא בבית ולא במישור הבינלאומי. אין דבר כזה. אמרו לנו שהחמאס עדיף על אש"פ, כדאי להחליש את הרשות הפלסטינית, כי החמאס כמו הימין אצלנו לא רוצה פתרון שתי המדינות ולכן הוא בעל ברית פוטנציאלי. זה היה טירוף. פשוט טרוף. ואנחנו ישבנו ושמענו את הדברים האלה. לא כפרשנות פוליטית של מישהו שאומר בעצם נוח למישהו לשתף פעולה דווקא עם החמאס. הם אמרו את זה, הם אמרו לנו את זה, הם אמרו את זה בתקשורת.

צומת רעננה

עבדו עלינו כשאמרו לנו שאפשר או צריך קודם כל ללכת על מהלך צבאי, זה מה שיביא את החטופים. ונמאס לנו קצת לשמוע את קול הבריטון הזה, הבטוח כל כך בעצמו, גם כשהוא מחליף את דעותיו הוא מפיץ שקרים. הפתרון היחיד הוא הפתרון שהציג הנשיא ביידן: סיום המלחמה בעזה והחזרת כל החטופים. החלפת שלטון החמאס בכוח רב-לאומי. מה שיביא להפסקת אש גם בצפון. במשא ומתן על הסדר קבע עם הפלסטינים על פתרון שתי המדינות.

הממשלה בורחת מהסכם. ומנסה להסביר לנו שהשלום יגיע על חשבון הביטחון. אין שקר גדול מזה. מספיק לראות מה קורה לנו. בגבול מצריים בגבול ירדן. האוגדות הגדולות לא נמצאות שם. יהיה שלום. אי אפשר שיהיה שלום בלי הסדרי ביטחון. אבל אי אפשר שיהיה ביטחון בלי שלום. ומנסים לחזור ולומר לנו ולהסביר לנו את זה כאילו שיש שני כוחות שני מרכיבים, ואחד תמיד על חשבון השני, זה או אני או הוא. או בטחון או שלום. והתפקיד שלנו להגיד להם: להד"ם להד"ם לא היו דברים מעולם. זה לא רק עניין של מחשבה וערכים. זה גם לא עניין של שעור היסטוריה ארוך. פשוט תסתכלו על מה שקרה לנו. פשוט תראו מה השלום עשה לנו. פשוט תבינו שלא נגזר עלינו להילחם כל חיינו וכל חיי ילדינו ונכדינו וחיי והינינים שלנו. אנו יכולים לגמור את זה.

תל אביב

צילום: אלון קורנגרין

פרופ' יוסי לוי בלז | המרכז האקדמי רופין

ממשבר לתיקון

מדינת ישראל אהובתנו נמצאת תחת מתקפה, מבחון ומפנים. מול המתקפה מבחון יש לנו צבא איתן. ומול המתקפה מבפנים - אנחנו מגייסים שוב ושוב את הצבא הכי חזק בעולם, צבא הלבבות האדירים של המחאה, של האנשים שאוהבים את המדינה כל כך עד שהם יוצאים שוב ושוב להילחם עליה, להילחם על החטופים שלנו שעדיין בעזה. ואת הצבא הזה, בדיוק כמו את צה"ל, לא יהיה ניתן לנצח. את צבא הלבבות הזה אי אפשר לשקר.

אנחנו רואים. רואים את הניסיון שלך לפילוג, אדוני ראש הממשלה, רואים את הכישלון בכל היבט שאתה מביא עלינו, רואים את הניסיון לשקר, רואים את הניסיון להרוס כל חלקה טובה של היגיון, של אמת, של מוסר, של ערכים. בעולם הפסיכולוגיה קוראים לזה - פציעה מוסרית מסוג בגידה, החוויה של מנהיגים שאינם עומדים ברמות המוסר הבסיסיות, שאינם פועלים לפי נורמות מצפוניות סבירות. ולכך יש השפעה רבה על האזרחים כולם. וצריך שינוי. חברים אהובים שלי, מסע לשינוי המדינה שלנו אינו קל. המסע להחזרתה למקום שפוי, צודק, אוהב וחומל אינו פשוט. המסע להחזרת החטופים אינו קצר. אבל זו המשימה שלנו, להמשיך לצעוד במסע הזה.

מה הצידה לדרך במסע שכזה?

מכוון שכולנו פגשנו את הרוע המוחלט, את האפשרות הברורה שבני אדם יכולים להגיע למקומות מפלצתיים, הרי שכולנו יכולים לחוש את הצורך בנקמה. נקמה ברוצחים הארורים של החמאס, נקמה בכל מי שמחריב את המדינה. הנוקם רוצה בדר"כ שהאדם שפגע יחווה את מה שהוא חווה. "אני אראה לך איך זה מרגיש". אבל לא סתם אמר הפילוסוף קונפציוס: "כשאתה יוצא למסע נקמה, חפור שני קברים". נקמה, שנאה, כעס, חברים - הם לא הדרך. הדרך שלנו שונה. הדרך שלנו היא תיקון. אנחנו צריכים להתבונן עמוק לתוכנו, ולמצוא את הערכים שבשבילם אנחנו יוצאים לבצע תיקון. הערכים שלנו הם התוויה לפעולות שלנו. והם חשובים כל כך. אנחנו צריכים, ויכולים - לעשות בדיוק אחרת ממה שעושה ראש הממשלה הכושל הזה יום יום.

במקום שבו הוא מביא פילוג, אנחנו נביא חיבור. במקום שבו הוא מביא שנאה, אנחנו נביא אהבה. במקום שבו הוא מביא רצון לחורבן, אנחנו נביא בנייה מחודשת. במקום שבו הוא מביא הפקרה ואובדן מוסרי, אנחנו נביא עולם שלם של סולידריות, שייכות ושלוש. חשוב שנעשה כל בוקר שני דברים מרכזיים - הם קשורים לשייכות ולתיקון. ראשית - חשוב שנזכיר לעצמנו שוב ושוב שאנחנו לא צועדים במסע הזה לבד. שיש מאות אלפי לבבות פועמים שלא מוכנים לוותר, כמונו - על החזרת החטופים, על מדינה שפווה וראויה יותר. תעצרו רגע ותסתכלו מסביב. יש כאן את הלוחמים האמיצים ביותר. ואת הלוחמים האלו אי אפשר להכריע. שנית - כמו מנהיגים רבים לאורך הדורות - אנחנו צריכים להיות אלו שרואים את האפשרות, רואים את הסיכוי, רואים ומדמיינים את ישראל של עוד שנתיים או חמש או עשר - יפה, רגישה, אמפטית, חומלת, מתוקנת - מדמיינים את כל זה ויודעים שבשביל זה אנחנו הולכים בדרך, שבביל זה אנחנו יוצאים כל שבת וכל אמצע שבוע להפגנות. תעצמו רגע עיניים - ותדמיינו את החברה הישראלית מתגברת על המשבר הזה, מחזירה את החטופים, מכוננת כאן מדינה ערכית ומלאת תקווה. תעצמו עיניים ותדמיינו את זה ממש לפרטים - כי הדמיון הזה, החזון הזה, היכולת להרגיש ממש את התיקון - הוא זה שיניע אנשים לפעול.

זו מנהיגות, לפעול כדי לשנות מציאות - בשביל מדינת ישראל אהובתנו, בשביל אחינו החטופים, בשביל החיילים שעכשיו בחזית, בשביל השוטרים שעכשיו בצומת, בשביל הילדים הנפלאים שלנו – שמגיע להם שיהיה צבא לבבות אמיצים כמו שלנו. שמגיע להם עתיד טוב יותר. חשוב כל כך שנחשוב ונחווה לא רק את מה שאנחנו רוצים להפסיק, אלא גם את מה שאנחנו רוצים לייצר. לא רק מאיפה אנחנו רוצים ללכת אלא לאן אנחנו רוצים להגיע! חברים- זה כואב כל כך לחשוב כל יום על האחים שלנו שחטופים בעזה. זה כואב לראות את ההפקרה, הבגידה בערכים, השחיתות הנוראה. אבל אנחנו יכולים לכל אלו, כי אנחנו ביחד ואנחנו יכולים ממש לדמיין, לראות בעיני רוחנו את התיקון מגיע ולפעול להתגשמותו. לעולם אל תמעטו בכוח העצום של צבא הלבבות שלנו, של האהבה שלנו למדינת ישראל, במוכנות שלנו לעשות הכל כדי להחזיר את האחים החטופים שלנו מעזה. אנחנו כאן. כל אחד מאיתנו, שמתמש במצפן הערכים שלו הוא מנהיג של התיקון הזה, כל אחד מאיתנו הוא מנהיג שיכול לקום ולומר כל בוקר ולומר לעצמו

"I Have A Dream"

לומר לעצמו - "יש לי בראש את התיקון האפשרי"

לא נעצור עד שיגיע התיקון.

עד שיחזרו החטופים. עד שתהיה הנהגה אחרת. עד שתלך מאיתנו.

עד שהחברה הישראלית תירפא.

האפשרות לשינוי טמונה ביכולת לראות את הפוטנציאל, לדמיין אותו, לנוע לכיוונו, גם כשזה קשה ונראה רחוק. זוהי התקווה, זהו הנוגדן של הפציעה המוסרית שאנו חווים

והנה- הנוגדן הזה מתחיל כבר לפעול.

תל אביב

MAMA'S HERO

מטה המשפחות להחזרת החטופים והגדולי

צילום: פאולינה פטימר

איתן קרמר | סא"ל במיל', מנהל משמר החינוך הממלכתי

חיפאים יקרים.

מכאן יצאה ביולי 59 בשורת מחאת ואדי סאליב, שדרשה שוויון, חמלה צדק ושלוש. אז מחו עולי צפון אפריקה כנגד מפאי, היום כולנו כאן יחד כנגד ממשלת השחיתות, המחדל וההשתמטות. לפני 15 שנים יצא לאור הספר "תורת המלך" שמסביר איך להילחם בגויים – להרוג את התינוקות והילדים שלהם. ברור שמדובר בבני מוות, כך נכתב בו, ולכן מוטב להורגם מראש, גם לטובתם האישית. כשניהלתי בית ספר וגם כשפיקדתי על פלוגה בצבא, הקראתי חלקים מהספר לתלמידיי ולחיילי, והסכמנו יחד שלעולם מדינת ישראל לא תנהג לפיו.

כשהספר הזה יצא לאור, רוב רבני הציונות הדתית גינו אותנו. הרב יעקב מדין מגוש עציון אפילו אמר שצריך לשרוף אותו. בג"צ גינה. הממשלה גינתה אותו. אבל לפני הבחירות האחרונות נתניהו סגר דיל עם סמוטריץ' ובן גביר, ובמו ידיו גרם לכך שהספר הזה, המסית, הפך לתורתה של ממשלת ישראל. במקום לבחור בביטחון ישראל, היא בחרה במשיחיות של תורת המלך. היא בחרה במוות לערבים במקום בחיים לחטופים. בגלל זה נתניהו מסרב לעסקת הצלת החטופים. במשך שנות נתניהו, נהרס הנכס העיקרי של מדינת ישראל. החינוך שלנו, הגאווה הישראלית שייצרה כאן מדינה מפותחת, מתקדמת ומוצלחת. חינוך ישראלי שיצר כאן בטחון, לכידות, ממלכתיות ותקווה. אין כשלוך גדול יותר למערכת החינוך מאשר צעירים שמצביעים לבן גביר. הילדים שלנו חונכו לערכים של התנדבות, עשייה, נתינה, אבל לא לשמירה על הדמוקרטיה, נשמת אפה של הציונות, הם חונכו לזהות יהודית, אבל לא שלהם. שהרי אין סתירה בין יהדות לדמוקרטיה- להיפך. היהדות הביאה לעולם את החמלה, השוויון והחירות, את היסודות של הליברליזם.

אנחנו הפקרנו את החינוך, וקיבלנו בתי ספר צפופים ותקציבים נמוכים, בעוד זרמים אחרים נהנים מחסינות ממשלתית. הפקרנו את החינוך, והילדים שלנו, ערבים ויהודים, כבר לא מכירים אחד את השני, את התרבות השפה והסיפור המשותף שיכול לחבר בינינו. הפקרנו את החינוך וקיבלנו את בן גביר בכנסת, שהחברים של הילדים שלנו מצביעים עבורו, כי הם לא יודעים איך לזהות פשיזם פונדמנטליסטי עד שהוא לא נושך אותם. הפקרנו את החינוך, וקיבלנו הפיכה משטרית שמוכרת דמוקרטיה בחצי מחיר עם ספר אזרחות מצונזר. הפקרנו את החינוך וקיבלנו הפקרה של החטופים בעזה ושל העקורים בצפון ובדרום, כי יש כאן אנשים שקונים את השקר של הניצחון המוחלט. הפקרנו את החינוך, ובגלל זה יש כאן ציבור שלם שלא רואה בחיי החטופים את הערך העליון, ואת הניצחון האמיתי של המוסר הישראלי.

הפקרנו את החינוך וקיבלנו ילדים עם פאצ'ים של משיח, שמדקלמים שאין תמימים בעזה. הילדים האלה גם חושבים שאין תמימים בניסנאס. אבל זה נגמר. אנחנו התעוררנו. אנחנו יודעים לחנך את הילדים שלנו. הילדים שלנו רואים אותנו נלחמים על הדמוקרטיה, על עתידה של המדינה, רואים אותנו זה החינוך הכי טוב שאפשר לתת לילדים שלנו. והילדים שלנו לומדים, דרכנו, שאי אפשר להרוג תקווה. הגיע הזמן שניקח את החינוך בחזרה לידיים. אנחנו כהורים ומחנכים, חייבים להכניס בחזרה את הדמוקרטיה והשוויון לבתי הספר. אנחנו במשמר החינוך הממלכתי עוזרים להורים אקטיביסטים להיכנס להנהגת ההורים ולעבוד עם בתי הספר. הכנסו לאתר של משמר החינוך הממלכתי, והתחברו לקבוצות הוואטסאפ של הורים ערים כדי לקבל כלים ותמיכה בשמירה על הדמוקרטיה בכיתות. כמו שאנחנו דואגים לקדם הגנה מפני השמש, ככה צריך לדאוג להגנה מפני

גזענות ופאשיזם. ביחד אנחנו נדחוף את הפוליטיקאים מהמחנה שלנו לקחת את החינוך כמשימה הגדולה ביותר שלהם ושלנו בבחירות הקרובות.

כדי לתקן את המדינה, חייבים לתקן את החינוך.

עוד יהיה כאן שלום. ועוד יהיה כאן שוויון. ועוד תהיה אחדות בעם ישראל ופריחה לחברה הישראלית, לכולם, ערבים ויהודים. ועוד יהיה כאן חינוך לערכים, חינוך לשלום, חינוך לסובלנות. לכולם!

הדחה עכשיו, עסקה עכשיו, ישראל חדשה עכשיו. תודה.

צילום: ליאורה בנימין

תל אביב

לי הופמן אגיב | מובילת השטח של בונות אלטרנטיבה

אהלן חיפה!

אני לי הופמן אגיב, מובילת השטח של תנועת בונות אלטרנטיבה, ארגון הנשים האקטיביסטי הגדול בישראל. כבר שנה וחצי שאנחנו בחזית המאבק על הזכויות והערכים הבסיסיים ביותר - ליברליזם, שוויון, ערך הרעות, והזכות לישון בלילה כשאנחנו יודעות שהילדים והילדות שלנו בטוחים! לאורך כל התקופה הזו אני שומעת שזה לא הזמן לדבר על זכויות נשים ושוויון. אם אני צריכה לסכם את התקופה הזו במילה אחת, זו תהיה המילה "גזלייטינג". הנה מה שהממשלה הזו עשתה נגד נשים רק השבוע:

-הממשלה הפילה את חוק החברות שנועד לדאוג למכסת ייצוג לנשים בדיירקטוריונים. יריב לוי אמר על נשים "קבוצה אחת בתת ייצוג" והשווה אותנו לבעלי מוגבלויות, ליוצאי אתיופיה ולבני מיעוטים! -הרב יעקב רח'ה מתפטר מתפקידו כמ"מ נשיא מועצת הרבנות הראשית, בשל סירובו לשקול מינוי נשים לאסיפה הבוחרת את הרבנים הראשיים.

הם לא רוצים נשים במוקדי קבלת ההחלטות, כי הם יודעים שנשים מקבלות החלטות שיטיבו עם האוכלוסיה כולה! והרי למי רע פה??? אנחנו בתקופה של נס!

-עוד עשתה הממשלה - היא קיצצה 27 מיליון שקלים מהרווחה וחצי מיליארד שקלים מההסכם על תוספות השכר של מורים ומורות. ולמי הממשלה לא קיצצה? למשרד ההתיישבות! בושה!!!

ההפיכה המשטרית כאן על מלא מלא, ובזמן שאנחנו קורסות תחת הנטל, הממשלה מרסקת נשים ואת המדינה כולה! לא ניתן!!!

בתקופה חשוכה כל כך, תחת הממשלה הגרועה ביותר בהיסטוריה של מדינת ישראל, אנחנו חייבות וחייבים לבנות את התקווה. כשאני רואה אותנו, אתכם, כאן שבוע אחר שבוע, אני מתמלאת תקווה ואמונה שיש לנו עתיד במדינה הזו. בזמן שבכנסת נשים אינן מיוצגות כלל, נשים הן אלו שמובילות את המאבק הנוכחי בחוכמה רבה. בחודש האחרון הפעילות של בונות אלטרנטיבה הפעילו לחץ ישיר על יותר מ-40 ראשי רשויות בכל רחבי הארץ ועל חיים ביבס בדרישה שיגלו אומץ אזרחי ויעצרו את המדינה. בזכות העקשנות והפנייה הישירה, הודיעו רשויות רבות על פעולות מחאה והשבתה, מה שקבע תקדים והכין את הקרקע גם לאמירות חריפות מצד חברות ההייטק וההסתדרות. כעת זהו הזמן להגביר את הלחץ!

אף אחד לא ינהל עבורנו את המאבק על העתיד של הילדים והילדות שלנו. זו האחריות שלנו. זו הסיבה שכולנו כאן, מתוך ההבנה שזה עלינו. זה בידיים שלנו. יש לנו את הכוח להשפיע על פני המדינה. יש לנו מוטיבציה, יש לנו נחישות, יש לנו ערכים עמוקים של סולידריות. בעוד שבוע וחצי אמור להמריא ראש הממשלה בנימין נתניהו לארה"ב. אני קוראת מפה לראש הממשלה בנימין נתניהו - אל תעז להפיל את העסקה!!! בלי עסקה, אין טיסה!!!! ומכיוון שאנחנו יודעות שזה התכנון שלך, אנחנו דורשות הנהגה חזקה שתחזיר את החטופים, הנהגה חזקה שתשקם את המדינה, ואנחנו לא נתפשר על פחות מזה!

מגיע לנו יותר!

תודה רבה!

ד"ר אילן סמיש | מנכ"ל אמאי חלבונים

ממובילי מחאת אחים לנשק ופורום ההייטק בכנסת

לפני 10 חודשים הייתי פה ודיברתי על חזירים והיום אדבר על חמורים, כיאה לפרשת בלק של היום, עם סיפור אתונו של בלעם. ביבילעם הוא דמות מעניינת. "הקוסם" קרא לה יהושע (יג כב). "נביא" קראו לו חז"ל (בבלי, בבא בתרא טו ב), "מכשף" תוארה בזוהר (ספר הזוהר ב רלז א). כידוע כשלמכשף יש סדק בקוקפיט, המצב נהיה מסוכן. "קנאי, יהיר וחומרני" תיארו את ביבילעם במסכת אבות (משנה אבות ה יט).

אנחנו התקווה ואנחנו לא ניתן יד למי שלא רואה את טובת בוחריו ורק רודף כוח, כסף וכבוד. לא ניתן! מעשה בבלק מלך קטאר... אההה, מואב, אשר שיחד את ביבילעם כדי שיקלל את ישראל. בהתחלה הוא סירב אך "השחד יעור עיני חכמים" (דברים טז יט) ויטה משפט... וכשהוא קיבל מספיק שוחד הוא התרצה ולקח את אתונו אל המשימה. ביבילעם לא ידע שמדובר באתון מחאה שלא נתנה לביבילעם לסטות מדרך היהדות. פעם הסיתה אותו לשדה ופעם מעכה את רגלו על הקיר. אתון המחאה העקשנית לא נרתעה ממכותיו, מהמכתזית ומגז הפלפל. בפעם השלישית, כשכבר לא היה ניתן להטות את דרכו הנלחה, האתון פתחה בשביתת שבת "וּתְרַבַּץ תַּחַת בִּילְעָם" (במדבר כב כז).

וכאן התרחש נס. אנחנו הנס. הוא התרגל לרכב עלינו. הוא התרגל שאנו רוב דומם. ותפתח האתון פיה, "וּתְאָמַר לְבִלְעָם מָה עָשִׂיתִי לָךְ כִּי הִפִּיתִנִי זֶה שְׁלֹשׁ רְגָלִים." התעוררנו! לא ניתן שיסיתו אותנו מדרך הישר. לא ניתן שיכו אותנו בשלושת רגלינו: ביטחון, כלכלה וד-מו-קרט-יה! עברנו את האסון הבטחוני הגדול מאז השואה, הוא אסון נתניהו בו איבדתי את ד"ר ליליה גורביץ', שהיום המעבדה לביולוגיה מולקולרית שלנו שהיא הקימה וניהלה קרויה על שמה. 3 עובדים שלנו עדיין ממתינים לשוב חטופיהם מעזה, שהם חלק מ-120 חטופים שהיום זו הפעם השביעית שביבילעם מעכב את עסקת שחרורם. עסקה עכשיו!

עברנו אסון כלכלי מאז שביבילעם עלה לשלטון. ההייטק אחראי ל 55% מהיצוא, ו-30% מהמיסים, היום עם צניחה של מעל 50% בהשקעות ובמספר החברות שנפתחות. השבוע היו מי שחגגו את מכירת המיליארדים של ויז לגוגל אך ישראל תהנה רק ממס המייסדים שעדיין גרים בארץ ולא ממס חברות הגדול יותר... כי החברה אמריקאית, ומנכ"ל, אסף רפפורט אף הודיע בעקבות שלטון ביבילעם על מדיניות הוצאת כספים מישראל. אנו עוברים ניסיון לאסון לדמוקרטיה ולמערכת המשפט עם אוסף משרדי סרק סקטוריאליים, תקצוב רמזורי יהלומי דמים, בלי מפכ"ל ובלי נציב שב"ס ובלי מנכ"ל רשות חברות ובלי מנכ"ל ביטוח לאומי ובלי נשיא לביהמ"ש. כי ממשלת הכישלון הזו היא ממלאת מקום זמנית ולא מצליחה לקבע פה שום דבר.

כפי שברך יעקב את בנו: "יִשְׁשַׁכֶּר חֶמֶר גָּרַם רֶבֶץ" (בראשית מט יד). אנחנו רבצנו כל עוד המצב היה טוב כמו בנחלת זרעאל הפוריה של יששכר שהייתה מוקפת בשבטי ישראל ללא גבול אויב, ללא בצורת וללא מחסור. היינו החמור עם הסיבולת כפי שממשיך הפסוק: "וַיֵּט שְׁכֶמוֹ לְסֶפֶל וַיְהִי לְמַסַּע עֲבָד." שילמנו מס כבד. השבוע פורסם ששר האוצר גרנדמיזר סמוטריץ' ושר הקלקלה ברקת הצליחו להגיע למקום הראשון ב-OECD בחוסר תחרותיות ולמקום הראשון ביוקר המחיה. במקביל להכבדת הנטל על הציבור היצרני, התקצוב הסקטוריאלי למשרדי ישראל בלופ מרקיע שחקים. אך ביבילעם בא לקלל ויצא מברך: "מָה טָבוּ אֶהְלִיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל." (במדבר כד ה). כל מי שכאן, אנחנו הברכה! אנחנו התקווה!

אנחנו התקווה ואנחנו עצרנו את המהפיכה המשפטית. אני אנחנו עתרו לבג"ץ שעצר את חוק ביטול עילת הסבירות. אף לא חוק אחד ממעל 200 חוקים עבר פרט לחוק הנבצרות שגם הוא ייכנס לתוקף רק אחרי הבחירות.

אנחנו התקווה ואנחנו גרמנו לזה שהם לא הצליחו למנות לשומרי הסף והבטחון בעלי תפקיד קבוע אלא רק ממלאי מקום זמניים עם סמכויות חלקיות.

אנחנו התקווה ואחים לנשק עתרו לבג"ץ חוק ההשתמטות ובשעה טובה מחר יוצאים אלף צווי גיוס ראשונים במסגרת גיוס לכולם! הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל הוציא במלחמת העצמאות הלכה בדבר החובה להתגייס ואמר שהמדים בגדי מלכות המה. כל כך התרגשתי שבחתונת בתי שהועברה לישיבת מרכז הרב בשל המצב הבטחוני יומיים אחרי 7.10, מי שניהל את הטקס היה רס"ן הרב ישורון אוחנה שהגיע במדים ישר מלחימתו בבארי.

אנחנו התקווה ולא ניתן למשיחיסטים גזענים לשסות את ישראל ביהודה. הם שכחו יהדות מה היא. שכחו ערבות הדדית. שכחו ואהבת לרעך כמוך. שכחו את הגדולה במצוות היא מצוות פדיון שבויים.

כי במערכה השנייה של מדינת ישראל, אנחנו לא חמור! לא חמור מוכה של בלעם, לא חמור סובל ומפרנס אחרים של יששכר ובטח לא חמורו של משיח! אנחנו התקווה בת שנות אלפיים להיות עם חופשי בארצנו!

ראשון לציון

סומיה בשיר | ראש קבוצת 'אין לנו ארץ אחרת', מייסדת עמותת אינסאן ופעילה חברתית ופוליטית.

ערב טוב חיפה. ערב טוב לכולם, אני סומיה בשיר ראש קבוצת "אין לנו ארץ אחרת". נוכחותי הערב מונעת על ידי העוצמה של החברה הישראלית ומעידה על גדלות הנפש ועזות הרוח, מונעת מחובתי המוסרית כאישה מוסלמית ודתייה, מונעת מעצם היותי אמה. אין ביכולתי להישאר אדישה ובדממה, למראות עיניי ומשמע אחניי, חודרת לעומק ליבי הרגשה קשה ויוצרת מועקה בלבי וכבר עיפה נפשי עיפה. אמהות צועקות בוכות כואבות קוברות ילדיהן מתחננות על חייהם, מי בא בתור. נושאות עיניהן ותוהות מאיין יבוא עזריהן. תן לנו סיבה תן לנו תקווה כי אין לנו ארץ אחרת.

החוויה המשותפת שלנו של הפרקים הכאובים ביותר של האנושות, זיכרון לאבל משותף או לתקווה כנגד כל הסיכויים. מחייבת אחדות בקריאה עוצמתית לפעולה המדהדת על פני ארצנו בכל לב שפועם בהמתנה "תחזיר אותם הביתה עכשיו". זה טירוף והפקרות, אין מחילה למטרפדי העסקה, עסקת החזרת החטופים, אין מחילה לכהניסטים צמאי דם דוגלי מחיקת כפרים. הממשלה הזו מסכנת קיומנו קורעת אותנו לגזרים. תתעוררו תתעוררו... כי אין לנו ארץ אחרת.

אנחנו כולנו אזרחי מדינת ישראל מכל קצוות הקשת הפוליטי העדתי והחברתי. לא נכנע לגחמות כהניסטים משיחים צמאי דם, לא נשב בחיבוק ידיים וחוסר מעש ונספור מתינו, הן בשבעה לאוקטובר הן במלחמה והן בהשתוללות הפשע. כי אם לא נקום מהאפר כעת לא נקום כבר לעולם. חייבים במעמדנו כעם אחד לקום לתחייה ולהחליט על גורלנו. ממשלה לא מתפקדת, לא מושלת, מתנערת מאחריותה מתנערת מחובותיה, ניזונה משנאה מפילוג ושיסוע בין אזרחיה. מחייב אותנו להחזיק במושכות ולכתוב את גורלנו וגורל ילדינו. כי לא עוד ולא עוד.

never again and never again

הפקרות, אי ודאות, חוסר אונים, תסכול ופחד, עכשיו הזמן להילחם, אנשים נשים, כי במקום שיש מאבק יש תקווה, ויש לנו למען מי להילחם ויש על מה והכל תלוי בנו זה עלינו ובידינו להסיר את החושך שמסרב לעבור מעלינו. אנחנו חייבים הידברות והסכמות בינינו כי זה מאבקנו כולנו. בזמן התוהו והבוהו שמתרחש במדינה ובמזרח התיכון הממשלה הזו דוהרת בנו לגיהינום. במקום לנצל את חלון ההזדמנות ליזום לקדם לייצר בני ברית אפשריים להידברות איתם הורסת לנו כל תקווה ועכשיו, זה הזמן לקום ולחיות, להיות אדם או לא להיות. זה הזמן לצאת להוביל את המדינה לכיוון אחר, המנדט חייב לחזור אל העם. אנחנו נצליח אנחנו רוצים ואין זו אגדה. זה הזמן לפעול זה הזמן להיאבק הגיעה השעה להדחת הממשלה החזרת החטופים ולעצור את המלחמה. חייבים זו לעצמנו לילדינו למדינה שלנו כי אין לנו ארץ אחרת.

אבי דבוש | פעיל סביבתי, חברתי ופוליטי ישראלי,
יועץ ארגוני ומנכ"ל שומרי משפט

שבוע טוב באר שבע!

באתי כדי לספר לכם סיפור של משפחה אחת, אחת ממאות משפחות שהתרסקו בשבעה באוקטובר ומאז. משפחת פופולוול היא משפחה ותיקה בקיבוץ נירים. אב המשפחה נפטר לפני שנים, בגיל צעיר יחסית. בנירים גרו שני האחים נדב ורועי ואימם חנה. האחות, איילת, מתגוררת ביגור.

בשעות הבוקר של השבעה באוקטובר חדרו לנירים כמאה מחבלים. כמה מהם נכנסו לבתים הסמוכים של חנה ונדב ולקחו אותם. לא לפני שהם העלו תמונות בפייסבוק של חנה. רועי, כנראה אחרי ששמע מעדי ראייה את שקרה, יצא מחוץ לביתו, באזור אחר של הקיבוץ, כדי לנסות ולסייע להם. הוא נורה ונהרג על השביל. אחותו ואנחנו עשינו מאמצים גדולים ומזויעים עד לזיהוי רשמי של הגופה רק עשרים יום אחר כך! הוא נקבר קבורה זמנית ביגור.

חנה ונדב לא ידעו מה גורלו כשהגיעו לחאן יונס למנהרת שבי, יחד עם עשרות שכנות ושכנים מניר עז. נדב טיפל ודאג לאימו המבוגרת. נלחם בשבילה על התרופות המועטות. חסך מהאוכל הדל בשבילה. חנה שוחררה בעיסקה אחרי חמישים יום ועברה ליגור לשיקום קשה וממושך.

נדב נותר מאחור. 287 ימים אנחנו נאבקים להחזיר אותו ואת יגב בוכשטב, שנותרו שם, יחד עם עוד 118 חטופות וחטופים. בתחילת יוני הודיע הצבא למשפחה שנדב נהרג, כנראה באש צה"ל. יחד עם עוד שלושה חברים שלנו מניר עז, חיים פרי, יורם מצגר ועמירם קופר. לפני כשלושה שבועות הגענו כולנו ליגור. ליד קברו הזמני של רועי הונחה אבן זכרון לנדב. אימו, פדוית השבי, אחותו שנאבקה כל כך למענם ואנחנו עמדנו שם והבטחנו להמשיך להיאבק.

מה חושבות חנה ואיילת כשהן שומעות את ראש הממשלה שלנו אומר שהחטופים סובלים, אבל לא מתים, אחרי שאשת ראש הממשלה האשימה את המשפחות בכפיות טובה וחברה בכירה בממשלתו בכלל חושבת שקרה לנו נס בשבעה באוקטובר? האם הן חושבות שהוא פשוט מנותק מהמציאות? או "רק" מניפולטיבי ומארגן את המציאות לצרכיו הפוליטיים? מה גרוע יותר בשביל כולנו?

שילמנו את המחירים הכבדים ביותר. מאות חברים, בני משפחה ומכרים שלנו נרצחו. מאות נחטפו. איבדנו את הבית שלנו, מי יודע לכמה זמן. הילדים שלנו איבדו את המסגרות והמרחב שלהם. שילמנו את המחירים הכבדים ביותר, אבל יש מי שעדיין נאחזים ומסרבים לשלם. מי שיעשו הכל כדי לטרפד ועדת חקירה ממלכתית. במלחמת יום הכיפורים הוקמה ועדה כזו חודש וחצי אחרי פרוץ המלחמה. מה שהיה מובן מאליו הפך להיות סחיר, מניפולטיבי, עלוב, מופקר וחסר אחריות.

באין חזון יפרע עם, נאמר במשלי. אנחנו ימים ספורים לפני צום י"ז בתמוז, המציין את הבקעת חומות ירושלים לקראת החורבן. מסכת גיטין מספרת שעשירי ירושלים נתנו במצור הרומאי את מחסניהם והיה מזון לנצורים לעשרים ואחת שנים. חכמי ירושלים ביקשו לייצר מו"מ ולהגיע להסכם עם הרומאים. הבריונים סירבו ושרפו את כל מחסני המזון כדי שלא תהיה ברירה לעם אלא להילחם.

תמיד יש בריונים. ראינו את מי ששרפו מזון שעשה את דרכו לעזה. השאלה היא כמה כח אנחנו נותנים להם. ראש הממשלה המנותק והחלש שלנו תלוי בבריונים בממשלה שלו. תלוי בעבריין סדרתי

מורשע ונותן לו להיות אחראי על המשטרה שלנו. תלוי במשתמטים, באנשים שהחזון שלהם הוא מלחמה שתשרוף את כולנו. שרואים במוות הזה נס. שרואים בחטופים שלנו חצץ בנעל. שחושבים שאלוהים עובד בשבילם. איזו כפירה. איזו אנטי ציונות. איזו אלימות חלולה ופושעת.

אז מה עושים, כולנו שואלים? שני דברים - חזון ובניית כח. את כולנו לימדו בצבא שכשמאבדים את הדרך צריך לחזור למקומות בהם ידענו היכן אנחנו. חזרים לחזון מגילת העצמאות שאומרת "אנו קוראים - גם בתוך התקפת-הדמים הנערכת עלינו זה חדשים - לבני העם הערבי תושבי מדינת ישראל לשמור על שלום וליטול חלקם בבניין המדינה על יסוד אזרחות מלאה ושווה". חזרים לחזון הנביאים שמפציר בנו "הלא פרוס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית".

חזרים לחזון המקראי של שחרור האדם ואחריות הדדית. לגר, ליתום ולאלמנה. לענייה, לערבי, לאישה, לפליט מהדרום ולפליטה מהצפון. וכן, גם לב אנושי חם לאזרחים ההרוגים והרעבים בעזה. לא נוותר על ערכינו! לא נוותר על האנושיות שלנו! לא ניכנע למחבלים יהודים ששורפים בתים ושורפים מזון כפי ששרפו הבריונים בירושלים במצור לפני 2,000 שנה! לא ניכנע למחבלים שיושבים בתוך ממשלת ישראל!

ובונים כח. נהדר להיות כאן, בקרב שותפות ושותפים. אנשי ונשות הנגב. אתם אמיצים. אתם מוותרים על נוחות לטובת מאבק לבחירות עכשיו ולעיסקה עכשיו. זה לא מספיק. אנחנו חייבים להרחיב מעגלים. חייבים להשקיע ממש בגיוס, שכנוע וחיבור קהלים נוספים. חייבים להוריד מהגדר כל מי שטיפס לשם. אפשר להבין את הבלבול אבל זה זמן למאבק אפקטיבי. מגייסים את אנשי הפריפריות. האחיות והאחים שלנו מהמרכז והימין הפוליטי שמאסו בשלטון המנותק, שאחראי לטבח הגדול בתולדותינו. לשם כך נחוצה לנו מנהיגות אזרחית ופוליטית חכמה, אחראית, רואה רחוק. וכולנו חייבים להיות חלק מזה.

למען ילדינו. למען חיילנו. למען הפליטים שלנו. למען החברה הישראלית כולה. עוד לא אבדה תקוותנו!

בליל חמישי האחרון בירח כמעט מלא, הדרכתי קבוצת מטיילים בנחל חווארים במדבר. הקבוצה נקראת "ערים בלילה". אנחנו מטיילים ביחד כבר מספר שנים. אלו הם פדויי שבי השייכים לארגון נכי צהל. מה פתאום? אלו הם אותם חיילים שנפלו בשבי במלחמת יום הכיפורים. 51 שנים עברו והם עדין 'ערים בלילה'. נפשי נקשרת בנפשם. מעולם לא שיערתי כי נעמה נכדתי תהיה אחת מהקבוצה המופלאה הזו בעל כורחה.

מצאנו לנו פינה בלב המדבר והתיישבנו למעגל שיח. לא ידעתי מה אני מחפש. להתנחם? להתחזק? לשמוע מנסיונם על תקופת השבי בסוריה ובמצרים. אורי שחק, טייס קרב שמטוסו הופל ביום השני של המלחמה, סיפר כי הצליח להתמודד עם העינויים בשבי מכיוון שסימן לעצמו קו סיום גמיש עד לשיחרורו. הקו הזה התרחק כאשר הכניסו אותו לחקירה ושללו ממנו תנאים בסיסיים, והקו הזה התקרר כאשר נתנו לו מזרון ושמיכה. וכך, פעם אחר פעם קו הסיום נע קדימה ואחורה, אבל תמיד היה שם. עד לשחרור. כמה זמן עבר? שמונה חודשים עד ששב הביתה.

יהודל'ה בשן, מבית אלפא, היה נהג טנק ונפל בשבי המצרים מיד בתחילת המלחמה. מה החזיק אותו בשבי? הוא סיפר כי היתה זו הידיעה כי ממשלת ישראל לא תפקיר אותו ותחזיר אותו הביתה כמה שיותר מהר. כמה שיותר מהר? – חודש וחצי! אתם מתארים לעצמכם מה מרגישים החטופים, לא אחרי חודש וחצי גם לא אחרי שמונה חודשים? עברו כבר מעל תשעה חודשים. אתם מתארים לעצמכם מה מרגישים החטופים ללא קו סיום?

התצפיתניות – כתבה רות הכט ב'הארץ': היא נראית כמו תצפיתנית. לפעמים קופצת לי המחשבה הזו, כאשר אני רואה בחורה או אישה צעירה, מישהי בטווח בין הנעורים לבגרות, מישהי בין קארינה ארייב לנעמה לוי, בין רוני אשל ז"ל לנועה מרציאנו ז"ל. "התצפיתניות". עוד מושג שנולד בחודשים האלו, מושג שנטען מחדש במשמעות כבדה, והופך אותו לפגיעות בלתי נסבלת. התצפיתניות הן האוכלוסייה הפגיעה ביותר שנלקחה בידי החמאס, והדאגה להן חוצה מחנות או שבטים, לא רק מפני שזו קבוצה מגוונת. אין הורים או סבא וסבתא לבת, אשר רגלם אינה מחליקה לפעמים בתנועה בלתי רצונית, לנעליהם של הורי התצפיתניות, עד שהם מושכים אותה בבעתה. וישנו גם ממד הזמן הבלתי נתפס והבלתי נסבל. הבחורות האלה, שאנו רואים את תמונותיהן, אינן קורבנות פוגרום או של מלחמת עולם מהמאה הקודמת. סבלן מתקיים עכשיו, הוא מתמשך. דחיפות החובה להציל אינה ניתנת לתיאור במלים.

כדי להמשיך ולחיות לצד זוועה שכזאת, שקורית כאילו באין מפריע, יש להפעיל מנגנוני ניתוק ופיצול חולניים. העובדה שאנשים עובדים, נוסעים, קונים וצוחקים לאחר מה שקרה, ובזמן מה שקורה, היא כורח קיומי, אבל גם מעשה אכזרי. התצפיתניות הן הסמל החזק והכואב ביותר לטרגדיה שאירעה ב-7 באוקטובר. אלו שידעו ועשו כל מה שיכלו, ובכל זאת נענשו בצורה הנוראה ביותר שאפשר להעלות על הדעת. חובת מדינת ישראל והחברה הישראלית כלפיהן וכלפי משפחותיהן אינה מסתכמת רק בהחזרתן ובהקמת ועדת חקירה ממלכתית, אלא גם ובעיקר באימוץ ראייה ותיקון המציאות המכאיבה בה אנו שרויים כבר תקופה ארוכה.

ביום רביעי האחרון, קראה ש"ס לראש הממשלה, נתניהו, להשלים את המגעים להשבת החטופים והחטופות. " אנחנו קוראים לך לא לחשוש מהקולות בקואליציה המתנגדים לעסקה, ומחזקים אותך

להמשיך לפעול באחריות למען מצוות פדיון שבויים שאין למעלה ממנה". גם שר הבטחון גלנט, וכל צמרת מערכת הבטחון תומכים בעסקה עכשו. הרמטכ"ל הרצי הלוי, גם אחרי ההתנקשות במוחמד דף, חזר על עמדתו כי הסכם להשבת החטופים הוא ציווי מוסרי דחוף להצלת חיים.

ואני שואל: בסדר היום העמוס שלך, ראש הממשלה נתניהו, האם אתה עוצר לרגע, יושב עם עצמך ומדמיין מה עובר על החטופים במנהרות החמאס? אתה נפגש עם המשפחות, מה אתה מרגיש? עד כדי כך אתה חסר לב וחסר רגש? בשביל מה אתה נוסע לארה"ב? איך זה עוזר לחטופים? רק כי החמנת על ידי הקונגרס מעל ראשו של בידן, שגם כך מקרטע? ומה תגיד אחר כך – נחכה לבחירות בארה"ב, אולי יבחר טרמפ? נתניהו, תקשיב לאנשי המקצוע שאתה מינית! סיים את סיפור החטופים. אתה אולי לוליין: צעד אחד קדימה ושני צעדים לאחור. אבל די! מספיק! זו העסקה שאתה הצעת! סיים אותה!

ואני רוצה לסיים: אני חש רגשות אשמה נוראית כלפי נעמה נכדתי. ואני זועק. לא בגדתי בך! תשעה חודשים אני מסתובב כארי בסוגר ולא יודע את נפשי מרוב חרדה. שואל את עצמי למה אינני מצליח להגיע אליך ולהציל אותך. זה מטריף את הדעת! ואת נמקה ומאבדת תקווה ומושפלת במאורות החמאס ועוברת בגופך ובנפשך מעשי זוועה. מה? עד כדי כך הפקירו אותנו? אינני ממשיך לומר: אנחנו עושים הכל אבל הכל כדי להצילך. כי אנחנו לא! אם היינו עושים הכל-אבל-הכל, היית כבר חזרה בבית יחד עם כל החטופים והחטופות. ההרגשה כי אינני יכול לעזור לנכדתי במצוקה הנוראית בה היא נמצאת, מפרקת אותי.

איבדתי אמון במנהיגים. אני רוצה בהחלפתכם. אבל קודם תצילו את מי שנותר מבין החטופים, החיים והמתים. זו חובתכם העליונה! הפקרתם אותם בשבעה באוקטובר 23, ואתם ממשיכים להפקיר אותם גם עכשו, כבר תשעה חודשים.

עזרו לנו והיו איתנו. לא רק עכשו. כל הזמן!

צומת כרכור

פרופ' מירב רוט | אוניברסיטת תל-אביב

ההמנון שלנו, התקווה, מתחיל בדיבור על הלבב ועל הנפש? לא על אדמה. לא על כלכלה. אפילו לא על שלום. יש לנו תקווה כל עוד הנפש הומיה.

אני פסיכואנליטיקאית, נציגת הארגון "אין בריאות נפש בלי דמוקרטיה". יש דבר כזה: "בריאות נפש פוליטית". היא מאוד דומה לבריאות הנפש של היחיד: היא נגד דיכוי ובעד ריבוי-דעות, היא נגד גזענות ובעד שוויון, היא נגד כפייה ובעד חירות בחירה, והיא מאזנת בין היצרים שלה לערכים שלה.

פתולוגיה פוליטית מאופיינת בייאוש. באבדן אוויר. בויתור על הערכים שמעניקים משמעות לחיינו לטובת דיכוי יהיר ואלים. בריאות נפש פוליטית מאופיינת באפשרות לחלום. יש לה אוויר. יש לה אופק ערכי ורעיוני שהיא חותרת להגשים.

השבוע חלו מאה ועשרים שנים למותו של חוזה המדינה – בנימין זאב הרצל. בנאום שנשא ב-1899 אמר: "אילולא פחדתי פחד גדול כל כך להיות נקרא אוטופיקטן ובעל הזיה, הייתי מצייר לפניכם את סידוריה העתידיים של ארצנו... עם כיסופים לצדק... להתעלות רוחנית... שאדם עוד לא ראה מימיו". אגב, לעומת מה שנהוג לחשוב, הוא מעולם לא אמר "אם תרצו אין זו אגדה" אלא כתב ביומנו אחרי הקונגרס הציוני הראשון שאם רק היה לו האומץ, זה מה שהיה אומר. ובסוף, המשפט הזה שלא נאמר נשאר הרבה אחרי כל מה שנאמר – כי אין כוח מחולל מציאות כמו היכולת לחלום אותה קודם לכן. באותה שנה אגב, פרויד משלים את כתיבת הספר "פשר החלומות" שמבשר את הולדת הפסיכואנליזה. שני החזים הללו גרו בקרבת מקום בווינה. המשותף להם הוא לא רק השכנות ולא רק הגאונות, אלא גם ובעיקר התעוזה לחלום רחוק ולהבין שאי אפשר לשנות את המציאות בלי חלומות.

מאז 7.10 אנחנו לא חיים בתוך חלום אלא בתוך הסיוט של כל הסייטים – והוא להיתקע בתוך סיוט בלי האפשרות להתעורר ממנו. זה המצב של משפחות החטופים, זה המצב של המפונים שכבר כמעט עשרה חודשים לא חוזרים לבתים שלהם, זה המצב של משפחות הלוחמים, המסויטות מדאגה, זה המצב של משפחות הנרצחים שלא מאמינות שאהוביהם לא ישובו עוד. ויותר מכול, זה מצבם של החטופים עצמם – שחיים בתוך סרט אימה דיסטופי שאי אפשר להאמין שנמשך כבר כמעט עשרה חודשים.

יום אחרי הפינוי עברתי לגור עם תושבי בארי בים המלח – ונשארתי שבועיים כדי לעזור להקים שם את מערך הטיפול, ואני מלווה אותם עד היום. במקביל הקמתי עם חברותי את המערך האזרחי FLM לטיפול ארוך טווח בחינם לנפגעי 7.10 שעובד עם מאות ממשפחות הנרצחים, משפחות החטופים וגם עם פדויי השבי עצמם. אני פוגשת אותם בקליניקה שלי ואת חברי בארי בישיבות המשותפות שלנו, ואני אומרת לכם באחריות שני דברים סותרים: 1. הם בסבל על-אנושי, ומתרסקים כל יום מחדש. 2. כוחות הנפש שלהם מפעימים, והם בוחרים כל יום מחדש לקום על הרגליים ולהילחם – להילחם לטובת החטופים שהם מחכים להם. להילחם על שפיותם למען הילדים שלהם, המשפחות שלהם, הקהילה שלהם. העמדת פנים שאני מחזקת אותם, בזמן שהם חיזקו אותי. הם מלמדים אותי יום יום שאין גבול לכוחות הרוח האנושית.

אם הם יכולים, גם אני יכולה. אם הם יכולים, גם אנחנו יכולים – אנחנו יכולים לא להתייאש ולא לוותר ולהילחם על בריאות הנפש הפוליטית במדינה האהובה והפצועה שלנו. הייתה לנו מדינה

למודת מחלוקות אבל שפויה, רוויית טעויות אבל דוברת אמת, מפוצלת רעיונית אבל עם כבוד לרעיון הדמוקרטי לפיו דעות שונות אינן בגידה אלא פלורליזם רעיוני מבורך. אני רוצה פסיפס ישראלי! אני רוצה לחיות בתוך מגוון דיעות ואמונות – גם בכנסת וגם בחברה הישראלית! אחדות יש בדיקטטורות. רק בדיקטטורות.

ועוד דבר יש בדיקטטורות – יש פעולה מגמתית לייאש את המתנגדים. אם אתם מיואשים זה לא רק בגלל המצב. אתם מיואשים גם כי ממשלות לא דמוקרטיות משקיעות המון משאבים בייאוש של מתנגדיהן. הן קוראות להם בוגדים! הן לוקחות אותם למעצר! הן תוקפות אותם בסוסים ובמכתזיות! הן מפגינות זחירות בנאום בקונגרס גם כשהן אחראיות לאסון הלאומי הגדול ביותר מאז השואה!!! הן עושות את כול זה, בין השאר – כדי שנתייאש. וכדי שזה לא יקרה, אנחנו צריכים להיות מודעים לזה, ממש כמו שאישה מוכה קודם כול צריכה להבין שמופעל עליה טרור פסיכולוגי שמנסה לייאש אותה ולרפות את ידיה.

ההיסטוריה מוכיחה שעמים שנלחמו ולא התייאשו שינו סדרי עולם שנדמו קבועים כמו כוכבי הלכת בשמיים. אפליית השחורים באמריקה נראתה כמו חוק טבע אבל מרטין לותר קינג התחיל לצעוד למונטגומרי וחוק הטבע הזה השתנה. לצדו צעד הרב והפילוסוף השל וכשחזר למלון שלו כתב לעצמו: "היום התפללתי ברגליים". והם לא היחידים שהתפללו ברגליים. מהטמה גנדי שחרר את עמו מכיבוש ודיכוי כנגד כל הסיכויים. המחזאי תיאודור הרצל לא קרא לעצמו חזה אלא החזה – אבל בזכותו אנחנו פה. אז איש לא ישכנע אותי שאת המציאות המזוויעה שהממשלה הזאת הכניסה אותנו אליה אי אפשר לשנות. אנחנו לא נתייאש.

כשמטופל נשכב על הספה בקליניקה שלי ואומר לי: הכול רע, התייאשתי, אני אומרת לו: לא נכון, עובדה שבאת לכאן. סימן שאתה עדיין מאמין בטוב. סימן שאתה עדיין מאמין שיש לך כוח לשנות את מהלך הדברים. שאתה שותף בכתיבת הסיפור שלך ולא רק קורבן שלו. וגם לכם אני אומרת: אם אתם כאן, זה סימן פסיכולוגי נפלא. זה סימן שלא איבדתם את בריאות הנפש הפוליטית שלכם. שלא התייאשתם. כשנתעורר מהסיוט הזה – ואנחנו עוד נתעורר מהסיוט הזה – כולנו נרגיש סיפוק גדול, כי נדע שבמקום להתייאש, התעקשנו לקחת את הסיפור של מדינת ישראל בחזרה לידינו ולכתוב אותה כמו בכיסופים שתיאר תיאודור הרצל עבורנו: כיסופים לצדק, להתעלות אנושית, רוחנית, מוסרית וכמובן גם מעשית עבור המדינה שלנו.

ועד אז אנחנו נמשיך להתפלל ברגליים. אנחנו נצעד ונצעד ונצעד עד שנגיע למחח חפצנו הצנוע – מדינת ישראל שפויה, הגונה, חפצת חיים.

ואמן שתיחתם סוף סוף העסקה וישבו החטופים והחטופות הביתה כבר, ונוכל לחזור לנשום. תודה רבה.

תודות

תודה לחברי המערכת ולצלמים:
 איתי אטר, אוניברסיטת תל-אביב
 קרינה יניב, מכון ויצמן
 דורון כהן, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
 אלון קורנגרין, אוניברסיטת בר-אילן
 צמרת ריקון, מכללת אורנים
 יאיר שגיא, אוניברסיטת חיפה
 רות שרץ-שוכל, מכון ויצמן
 רוני גבע, אוניברסיטת בר-אילן
 עורך: אלון קורנגרין
 עריכה גרפית: רונית כהן-ספר

צלמים: ELAN, אורי קורן, אורנה נאור, איתן סלונים, אלון קורנגרין, בן עמי מוסק, גל חגי, גלעד פירסט, דנור אהרון, דפנה יושע, ורדית אלון-קורפל, ליאור שגב, ליאורה בנימין, מיכה ורדי, נועה רטינסקי, עדי לוי, עומר ילין, עינבר ורדי, עמוס גיל, פאולינה פטימר, צחי דברת, תניא ציון וולדקס, ראובן גש, רז קופרמן, רן דמבו, רני גרף.

בלי דמוקרטיה אין אקדמיה

